

Mariborski

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 76

Maribor, sobota 4. aprila 1931

»JUTRA«

Izhaja razuh nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejetan v upravi ali po pošti 10 Din. dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kolera in tifus

V POTRESNEM OZEMLJU NIKARAGUE RAZSAJAJO ŽE EPIDEMIČNE BOLEZNI, KI ZAHTEVAJO OGROMNE ŽRTVE.

NEW-YORK, 4. aprila. Potresni sunki v potresnem ozemlju Nikaragoe se še vedno ponavljajo, čeprav niso več tako srditi. Posledice potresa so še mnogo strašnejše kakor potresna katastrofa sama. Glavno mesto Managua in tudi vsa okolica tvorita eno samo ogromno, gorečo ruševino. Požar divlja še neprestano, ker ni vode, da bi mogli gasiti. Ker je potres uničil tudi vodovod in so usahnili skoro vsi izviri in studenci, ni sedaj nikjer mogoče dobiti vode. Prebivalstvo izrabi vsako mlako, da si vsaj za silo pogasi žejo.

Posledice seveda niso mogle izostati. Med prebivalstvom, ki je še vedno strahno zbegano, so se že pojavile nalezljive bolezni, ki pobirajo ljudi kar na de-

belo. Predvsem sta tifus in kolera, ki sta zahtevala že na stotine človeških žrtev. Oblasti so sicer svarile prebivalstvo in prepovedale zavzivanje smrdljive vode, toda vsi opomini in svarila so bili zaman. Epidemije se vedno bolj razširjajo in to še tembolj, ker primanjkuje tudi zdravila in hranilna sredstva. Reševalna akcija je sploh nemogoča, ker so vsi dohodi k mestu tako zatrpani z razvalinami, da se more priti v Managua le s pomočjo letal ali pa peš.

Oblasti nameravajo vse prebivalstvo izseliti v kak drug kraj, kjer so boljši življenjski pogoji, niso pa se še odločile, ali naj zgrade mesto znova ali pa je sploh opuste.

Novi predstojnik policije v Mariboru

BEOGRAD, 4. aprila. Za vodjo policijskega predstojništva v Mariboru je na mesto policijskega nadsvetnika g. Vekoslava Keršovana, ki je imenovan za policijskega ravnatelja v Ljubljani, imenovan uradnik zagrebske policijske direkcije, g. Ivo Zetković.

Vedno večji dotok tujcev v Dalmacijo

SPLIT, 4. aprila. Dotok tujcev je baš sedaj pred prazniki silno narasel. Vlaki in ladje vzdolž cele obale vozijo, zasedeni do zadnjega mesta. Vse sobe v splitskih hotelih so že za praznike rezervirane. Zlasti je veliko število gostov iz Nemčije. Tudi se letos opaža velik interes Angležev za našo obalo.

Francoska pomoč zaveznikom

PARIZ, 4. aprila. Parlament je že odšel na počitnice, ne da bi razpravljali o avstrijsko-nemški carinski pogodbi. Mnogo senatorjev in poslancev vseh strank je imelo zato konferenco, na kateri so podrobno razpravljali o tem vprašanju. Po sestanku je deputacija poslancev obeh zbornic posetila ministrskega predsednika Lavala in zunanjega ministra Brianda ter ju opozorila, da Francija ne sme ostati pri svojih dose-

vgli. Pri tem pa moramo tudi pomisliti, da je sedanja avstrijska meja na Karavankah oddaljena od primorskega Tržiča samo nekaj več ko 80 km zračne črte. Na to razdaljo bi se po »Anschlussu« nova Nemčija približala že sama po sebi in brez spremembe sedanjega stanja — Jadransko morju!

Popolnoma napačno bi pa bilo misliti, da bi se nemške težnje ustavile kje na Sotli in Kolpi. Ko bi nova Nemčija zopet zavzela položaj odločujoče evropske vlesile, bi prav gotovo strmelo še dalje proti jugu in vzhodu in postala bi naenkrat tudi direktno nevarna hrvaškimi in srbskim pokrajinam. Zato se nikakor ne moremo strinjati z mnenjem »Pravde«, da Nemci Jugoslovanom in Jugoslovijci niso nevarni, odnosno da tudi za bodoč-

danjih negativnih ukrepov, temveč mora izvršiti energične korake, da prepreči priključitev Avstrije Nemčiji. Istočasno so zahtevali, da naj se v službi politike mednarodne solidarnosti pripravijo francoski kapitali za nakup agrarnih pridelkov v zaveznikih državah.

Ministrski predsednik je izjavil deputaciji, da bo v tem zavzel svoje stališče na prihodnji seji zbornice, predloge pa natančno proučil.

Svetovni kongres slepcev

NEWYORK, 4. aprila. Tu se bo vršil tekem meseca aprila svetovni kongres slepcev. Že tekem lanskega leta je razposlal predsednik Zedinjenih držav, Hoover, zadevne vprašalne po le vladam 50 raznih držav. Odgovorilo je doslej 25 vlad. Pripravljalni odbor kongresa je prepričan, da se bo udeležilo kongresa nad 30 raznih držav. Kongres se bo bavil z vsemi vprašanji, ki se tičejo slepcev in katerih rešenje naj izboljša življenje ljudem, ki so udarjeni s slepoto.

ITALIJANSKI ZRAČNI MANEVRI

RIM, 4. aprila. Meseca avgusta se bodo vršili veliki zračni manevri, in sicer v območju od Tirenskega do Jadranskega morja, s centrom v Apeninah. Manevre bo vodil sam letalski minister general Balbo. Sodelovalo bo 600 letal in fašistična obrambna milica.

nost niso nevarni. Strinjamo pa se z njo v tem, da je treba storiti vse, da se najde z njimi zares prijateljski sporazum. Toda ta sporazum ne sme biti sporazum šibkejšega z močnejšim, ampak enakopravnega z enakopravnim. Pred vsem pa bi mogli mi pristati na združitev Avstrije in Nemčije samo pod enim pogojem, da se nam namreč vrne slovenski del Koroške, ki je l. 1920. glasoval za Avstrijo, nikdar pa ni za Nemčijo. To korekturo pa bi zahtevala brezpogojno tudi naša varnost, ki ni in ne more biti zasigurana, dokler je meja na grebenih Karavank, 80 km od Jadranskega morja! To so realna fakta, s katerimi bi morali računati dvanaest let po nastanku Jugoslavije tudi beograjski publicisti in politični teoretiki.

Sestava katastra zgradb.

V smislu pravilnika o sestavljanju in vzdrževanju katastra zgradb se občinski uradi in hišni posestniki opozarjajo na določila zakona o neposrednih davkih, po katerih morajo davčni zavezanci davčni upravi tekom 30 dni po nastanku spremembe prijaviti: 1. nastanek novega davčnega predmeta (nove zgradbe); 2. izpremembo lastnikovega poklica, ki vpliva na davčno obveznost (na primer: kmetovalec, ki se začne trajno baviti z obrtom, trgovino itd., izgubi pravico do trajne oprostitve); 3. izpremembo v davčnem predmetu: prizidki, nadzidki ali če se cela ali del zgradbe podere, pogori; 4. izpremembe, zaradi katerih se pridobi ali izgubi pravica do trajne davčne oprostitve. —

Proračun izdatkov in dohodkov

Dravske banovine za l. 1931-32 z uredbo in pravilnikom vsebuje Službeni list z dne 1. aprila. —

Turisti klub »Triglav« Maribor

(zimsko-sportni odsek) priredi za Vel. nočne praznike izlet na Jezerski vrh. — Odhod v nedeljo ob 5.40 z glav. kolodvoza. Ostalo članstvo pa ima izlet k Sv. Urbanu. Odhod v ponedeljek ob 13. z Grajskega trga. —

2 BUMKE-CARMANELL

Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri popoldne FAMILIJARNE PREDSTAVE 948 v kavarni »EVROPA«.

Težka nezgoda kolesarja.

Snoči se je na znanem strmem klanec pri posestvu šolskih sester v Kamnici pripetila težka nesreča. Ivan Pinteršek, uslužbenec Čerčičkove opekarnice, je med vožnjo s kolesom zadel sredi klanca ob neki kamen, nakar se je z veliko silo zaletel v železno ograjo. Pinteršek je obležal nezavesten. Imel je razbito spodnjo čeljust in pretresel si je možgane. Ponesrečenca je rešilni avto takoj odpeljal v splošno bolnico.

Aretiran kolesarski tat.

Sinoči med 16. in 17. uro je bilo trgovcu Anderlu v Gosposki ulici z dvorišča ukradeno novo kolo, vredno 2000 Din. Med 18. in 19. uro pa je kleparski mojster Romih na Pohorski cesti aviziral stražnico IV, da pri njem neki neznanec ponuja lepo kolo po sumljivo nizki ceni. Romih je navidezno kolo odkupil, neznanec pa jo je še pred prihodom stražnika odkuril. Vendar so mu kmalu bili za petami in so ga aretirali. Priznal je, da je kolo ukradel, trdil pa je, da ne ve kje. Aretiran je 27-letni čevljarski pomočnik Leopold Rozman. Oddan je sodišču.

Manufakturo prodajal

je brez dovoljenja obrtne oblasti po mariborskih gostilnah Juraj Čaleta, sejmaj iz Čakovca. Bil je sinoči aretiran. —

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »FRANZ JOSEFOVA« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalljo izboren učinek, ki ga ima »FRANZ JOSEFOVA« voda v svoji lastnosti kot odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah satikarjih in hemeroidalno bolnih. »FRANZ JOSEFOVA« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerjskih trgovinah. —

Vesele velikonočne praznike vsem čitateljem, inserentom in sotrudnikom »Večernika«.

Prihodnja številka »Večernika« izide v torek, 7. aprila, ob običajni uri

Ali nam Nemci res niso nevarni?

V poveljni dobi, ko so bili pozabljeni dogodki do premirja in sklenitve miru, so se v naši javnosti često čule trditve, da Nemcev s prejšnjo mentaliteto ni več in da zato med nami in med njimi ni več diferenc. Posebno odločno pa je to naglašalo beograjsko časopisje, zato nas tudi sedaj ni presenetil članek »Pravde«, ki je o priliki sklenitve avstrijsko-nemške carinske unije zapisala, da mi Jugoslovani na tem vprašanju nismo direktno zainteresirani, češ da nam Nemci niso nevarni. Ta trditev je namreč čisto skladna z duhom nekaterih naših publicistov in javnih delavcev v prestolnici, ki se ne morejo povzpeti do tega, da bi hkrati dojemali vse pokrajine naše prostrane Jugoslavije in presojali vsako zunanje politično vprašanje s stališča celokupnosti. Njihovo gledanje na vse te probleme je celo tako tesno omejeno, da pozabljajo na skrajno realno dejstvo, da meji naša država na Avstrijo vse od Rateč do gorenejga Prekmurja, to se pravi na ono Avstrijo, ki po priključitvi lahko preko noči postane sestavni del — nove Nemčije!

Kakor hitro pa imamo pred očmi ti dve dejstvi in pridenemo zraven še nemške aspiracije na svobodno slovensko ozemlje v Jugoslaviji, postane položaj precej drugačen, kakor je tisti, katelega vidijo omenjeni prestolniški teoretiki in ki je bil spiritus movens tudi vsega razmišljenja »Pravdihega« člankarja. Ne samo verjetno, celo še prav gotovo je sicer, da niti avstrijski niti nemški politiki in državniki, ne mislijo že danes na kakšno kakršnokoli akcijo, ki bi mogla direktno ogroziti sedanje posestno stanje in razmerje v srednji in južni Evropi, prav tako gotovo pa je tudi, da tega ne delajo zaradi svoje od prejšnje nasprotno mentalitete, temveč zato, ker so preveč trezni računarji in vejo, da čas za take stvari še ni dozorel. Notranje pa, v svojem skritem bistvu, so tako na Dunaju kakor v Berlinu še vedno ohranili staro težnjo po nadvladi Nemcev v Evropi in na svetu sploh. Nemški načrti so tedaj le odgodeni, nikakor pa ne opuščeni.

Ti načrti so naperjeni skoraj proti vsem sosedom Nemčije in z njo najtesneje zvezane Avstrije, ne samo proti Poljski, Češkoslovaški in Italiji, kakor meni »Pravdin« člankar. Posebno pa bodo Nemci v tisti bodočnosti, ko bodo zopet dovolj močni, z vso težo pritisnili na zapadni del Jugoslavije, ki jim danes skupaj s po Italiji anektiranim Primorju zapira pot do Jadrana. Težnja, da bi dosegli Sredozemsko morje, je preveč naravna in mikavna, da bi jo opustili in za-

Velikonočni pozdrav naše severne meje

NEKAJ MISLI IN ŽELJ KOBANSKEGA MEJAŠA.

Zopet so nas vzbudili solnčni žarki iz zimskega mrtvila, po naših poljih, naših lokah in gozdovih klije prvo zelenje in cvetje. Kristovo vstajenje obhajamo, praznik ljubezni... Saj je tudi v prirodi v tej dobi povsod ljubezen, povsod vstajenje!

A časi so težki, ljubezen človeka do človeka je zastrupljena s strastjo sebičnosti, lakomnosti in brezobzirnosti... Kot ledeni veter se širi in pretresa nas do mozga! Ali bomo mi stražarji naše meje dočakali pravi dan Vstajenja?!

Obupani, telesno in duševno pobiti gledamo na naše vstajajoče gozdove. Naš zaklad je zgubil svoj blesk in sijaj! Uničeni so naši upi, če nam ne prinese bodočnost — Vstajenja dan...

Ponižati in teptati nas hočejo naši tuji sosede, ki bi radi proslavljali prusko cesarstvo na naših obmejnih holmih. Proti takemu »Vstajenju« germanske ekspanzivnosti se bomo vedno znali boriti!

Upamo, da nam bo tudi zaledje v naših težavah pomagalo z ljubeznijo do obmejne grude, ki je in mora ostati nepotvorjeno naša. Gorje nam, če nas zapuste naši prijatelji, voljni narodnega dela, ki nas more edino privedi v svetel dan Vstajenja.

Osamljeni so še naši patroni Urban, Duh in Pankracij. Še nekaj dni in nedvomno bodo priklicali prve pomladne goste v kobanske višave. V slehernem posetniku bomo slejkoprej videli prijatelja obmejnih planin. Dobrodošli, ljubitelji obmejne grude!

Vse naše gospodarsko gorje bomo lažje prenašali, ko bomo videli, da so še na svetu prijatelji, ki jih ljubezen do naše grude vodi k našim planinskim lepotam. Neverni Tomaži bodo spregledali in marsikatera izgubljena ovčica bo prišla do vstajenja...

Naši sosedi Nemci se temeljito pripravljajo! Posebno »zavetišče« snujejo poleg našega Pankracija za svoje namene. Pri Duhu bo nekaj naša CM šola služila za hribovsko postojanko prerajenega germanskega pritiska na našo severno obmejno grudo. Vse v znamenju »Vstajenja«, a brez žarka ljubezni do sočloveka...

Naj se naše velikonočne želje uresniči tako, da bo človek v sosedu videl človeka, ga vzljubil kot brata! Naj preide ljubezen do naše obmejne grude v pri in meso našega zaledja, potem bo tudi naša meja obhajala srečen praznik Vstajenja. Mejaš.

Poverjenikom, članom in prijateljem Vodnikove družbe!

Vodnikova družba je zaključila s svojim občnim zborom dne 31. marca prvo petletje svojega delovanja. V tej kratki dobi je zbrala po svojih marljivih in agilnih poverjenikih pod svojo zastavo močno armado 20.652 članov.

Za leto 1931. ima družba naslednji književni program:

1. **Vodnikova pratika**, bogato ilustrirana (slike v bakrotisku) bo prinesla aktualne članke, ki bodo zanimali vsakega.

2. **J. Matičič: »Moč zemlje«**. Povest je zajeta iz kmetijskega življenja našega tužnega Korotana ter popisuje, kakšen je bil Korotan pred vojno, med vojno, po vojni, ob plebiscitu. Ta povest je izpoved naše bolesti, polna nepozabnih dogodkov iz življenja naših koroških ljudi.

3. **Dr. J. Orožen: Knjiga o Poljski**: podobno kot letošnji Nebotičniki od dr. Breznika.

4. **Še ena leposlovna**. Družben odbor bo izbral od predloženih rokopisov najboljšega.

Velikonočni prazniki so tu, prazniki pirhov in pisanic. Dajemo jih svojim prijateljem in znancem. Ne pozabimo ob praznikih vstajenja naše dične Vodnikove družbe. Položimo mal dar 20.— Din kot velikonočni piruh za Vodnikovo družbo. Podpirajte vsi poverjenike pri njihovem delu, pridobite znance in prijatelje za našo knjigo. Letošnji književni dar naj Vam bo v spodbudo!

Na delo za Vodnikovo družbo med velikonočnimi prazniki!

Vsem g. poverjenikom, starim in novim članom želi Vodnikova družba veselje aletujo!

Meščani!

Občni zbor zadruga »Pohorska vzpenjača« je sklenil, da se akcija za zgraditev pohorske železnice intenzivno nadaljuje in po možnosti še letos prične z gradbo. Zato je neobhodno potrebno, da se podpisani deleži takoj plačajo, ker bi bila sicer zadruga primorana poslužiti se po pravilih ji dovoljenih sredstev. Ob enem apeliramo na javnost, da podpre akcijo in da meščani v čim večjem številu pristopijo k zadrugi. Vplačani kapital ostane tudi v naprej naložen na zaprtem kontu pri Mestni hranilnici in se bo del obresti porabil za stroške.

Kolika važnost in bodočnost se pripisuje temu podjetju, dokazuje najbolj udeležba Dravske banovine, mestne občine mariborske in gradbene tvrdke pri zadrugi Pohorska vzpenjača.

Vsak Mariborčan mora biti član zadruga »Pohorska vzpenjača«, ker bo prebivalstvo našega mesta uživalo posredno in neposredno korist tega podjetja. Predsednik: Dr. A. Juvan.

»Vnebovzetje« v Dravogradu.

Po uspehli koncertih v Mariboru, Ljubljani in Celju, priredi Slov. pevsko društvo »Maribor« na belo nedeljo, dne 12. aprila, ob 4. pop. v proštijški cerkvi v Dravogradu koncert, ki bo izvajalo s polno zasedbo kakor v Mariboru, »Vnebovzetje«. Samo namesto g. Živka, ki odpotuje z Glasbeno Matico na turnejo v južno Srbijo, bo pel g. solist Ivelja. Za koncert, ki nima primere za te kraje, vlada po vsej dravski, mežiški in mislinjski dolini veliko zanimanje, kar se pozna na tem, da cele skupine naročajo vstopnice v predprodaji. Prostrano cerkev v Dravogradu se je izbrala zaradi ugodnih prometnih zvez z Dravogradom, da morejo udeleženci priti s popoldanskimi vlaki in se z večernimi vrtniti zopet domov.

Koncert Pavle Lovšetove.

Za koncert priljubljene ljubljanske sopranistinje gospe Pavle Lovšetove in njene hčerke Majde, ki bo v petek, dne 10. aprila v kazinski dvorani, se bodo dobile vstopnice v predprodaji od torika dalje. Cene navadne. Ker je v dvorani malo prostorov, priporočamo takojšnjo nabavo.

Prepoved zahajanja v krčme.

Okrajno sodišče v Mariboru je s sodbo z dne 3. marca prepovedalo zahajati v krčme za dobo 1 leta viničarju Serpu Ferdinandu, bivajočemu v občini Košaki št. 318, srez Maribor, levi breg.

Mariborski in dneoni drobiž

Osebna vest.

Upravnik mariborske mestne policije g. Vekoslav Keršovan je imenovan za upravnika policije v Ljubljani, dočim je dozdajni upravnik ljubljanske policije dr. Alojz Guštin postavljen za banskega policijskega inspektorja. G. nadsvetnik V. Keršovan je jeseni l. 1921 nasledil g. dr. Senekoviča v vodstvu tukajšnje policije, ki jo je vodil skoro polnih 10 let z mnogo razsodnosti in takta. Ni še znano, kdo bo njegov naslednik. —

Gostovanje Slovaške filharmonije v Mariboru.

Jugoslovansko-češkoslovaška liga je dobila iz Bratislave obvestilo tamošnje Slovaške filharmonije, da namerava privediti v Mariboru v soboto dne 18. aprila orkestralni koncert s 70 člani. Na programu imajo sinfonično pesem dr. Bele »Usoda in ideal«, dr. Mařika »Scherzo capricioso« za veliki orkester, sinfonično pesem Smetane »Vltava«, in dr. Dvořakovo sinfonijo »Iz novega sveta«. — Ker v Mariboru že dolgo ni bilo takšnega koncerta, bi bilo gotovo zelo želeli, da se to gostovanje bratislavske filharmonije izvrši. Žal pa je na isti dan napovedan že neki drug koncert v Mariboru in je radi tega JČ liga morala za enkrat koncert slovaške filharmonije z ozirom na nevarnost rizika odsvetovati. Ponovno se je dogodilo v Mariboru, da celo večnost ni bilo kakega boljšega koncerta, potem pa so se zopet zgrnili vsi na en teden. — Težave s tem koncertom odlične slovaške filharmonije so za nas tem neprijetnejše, ker pripravlja slovaška filharmonija za prihodnje leto turnejo po češkoslovaški republikli s skladbami jugoslovanskih skladateljev in ima tudi sedaj v načrtu turnejo po Jugoslaviji. —

Kravate

najceneje pri I. Babič, Gosposka ulica št. 24. 969

Turneja šah-velemojstra Spielmana po Jugoslaviji.

Znameniti šahovski velemojster in avstrijski prvak, Rudolf Spielmann, priredi v aprilu simultansko turnejo po Jugoslaviji. V Mariboru bo simultanka najbrže dne 13. aprila in se sprejme za njo največ 35 igralcev. Prijavijo se lahko člani in nečlani kluba. Prijave sprejemajo: Kavarna Astoria g. E. Sessler; Central g. E. Kramer; Velika kavarna g. Ferencak.

Match Spielmann—Pirc.

Sporazumno z Jugoslovanskim šahovskim savezom kot organizatorjem turneje velemojstra Rudolfa Spielmana po Jugoslaviji, se bo vršila prva partija matcha Spielmann—Pirc, ki je proračunjen na 10 iger, dne 10. maja v Mariboru. Druga partija se bo vršila najbrže v Celju, ostale pa v Rogoški Slatini.

Odlikovanja županov in drugih zaslužnih mož mariborske okolice.

Sreski načelnik dr. Ipavic Marko je včeraj v sejni dvorani sreskega načelstva izročil kraljevska odlikovanja naslednim gospodom: Red Sv. Save V. vrste: Očkerl Miroslav, župan, Selnica ob Muri, Čep Ivan, župan, Vosek pri Sv. Marjeti, Trojner Ivan, župan, Sv. Jakob v Slov. gor., Rošker Anton, veleposestnik, Sv. Jakob v Slov. gor., Danko Miha, župan, Vukovski dol pri Jarenini, Kranic Leopold, posestnik, Sv. Peter pri Mariboru, Fažmon Nikolaj, posestnik, Spod. Duplek, Leber Ivan, župan, Sv. Jurij ob Pesnici, Volavšek Martin, župan, Gor. Sv. Kungota, Šerbinec Ivan, član banskega sveta, Vertiček pri Svečini, Marko Ivan, posestnik, Gor. Sv. Kungota, Gselman Josip, upravitelj veleposestva Racer dvor pri Mariboru, Vračko Franc, župan in lesotržec, Jelovec pri Kamnici. — Z Jugoslovansko krono V. vrste je bil odlikovan Janžekovič Ivan, veleposestnik in član okraj. cestnega odbora v Košakih; z zlato kolajno za državljanske usluge: Medvešek Martin, železničar, Maribor, Vatentan Jakob, posestnik, Dragučova pri Sv. Marjeti, Vilčnik Franc, veleposestnik, Zgor. Duplek. Umrla sta, predno sta dobila odlikovanje: Hauptman Stanko, župan v Rošpohu in Peklar Matija, župan pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — Na magistratu sta bila odlikovana Oset Miloš, veletržec v Mariboru z jugoslovansko krono V. vrste in Žebot Franjo, občinski svetnik z jugoslovansko krono IV. vrste.

Vojaški koncert v parku

bo dne 6. aprila 1931. Program je sledeči: 1. Kašparek: Svečana koračnica predsedenta Masaryka. 2. Smetana: Fantazija iz opere »Poljub«. 3. Mayerbeer: Uvertura k operi »Vzhodna zvezda«. 4. Verdi: Veliki potpuri iz opere »Aida«. 5. Parma: Uvod in balet iz opere »Zlatorog«. 6. Svoboda: »Pod zastavom« marš 45. pešad. puka. —

Perilo po meri

I. Babič, Gosposka ulica 24. 967

KINO

Grajski:

Od velikonočne sobote dalje: Nemški zvočni vefilm iz življenja najznamenitejšega klovna:

GROCK

Liane HAID, GROCH, Harry HARD v glavnih vlogah.

Union:

Od velikonočne sobote dalje: Avstrijski špionažni proces v govorčem in zvočnem filmu:

POLKOVNIK REDL

Lil DAGOVER — Theodor LOOS.

Predstave v obih kinih ob delavnih ob 17., 19., 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLLO KINO:

Velikonočno nedeljo in ponedeljek:

POLKOVNIK ŠVEC

Nem. vefilm. Popolnoma novo. Življenje dobrovoljcev v Rusiji.

Kino 'DIANA' Studenci.

V nedeljo 5. in ponedeljek 6. aprila:

EVROPA V PLAMENU

V glavni vlogi Dolores del Rio in Mac Senglen. Film poln napete vsebine. —

Predstave v soboto ob 8. uri, v nedeljo in na praznik ob 16., pol 19. in pol 21. uri. Moderna godba!

Enodnevni tečaj o spomladanskem cepljenju vinske trte in najvažnejše o trsničarstvu

se bo vršil v ponedeljek dne 13. aprila na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14.—18. ure.

Državno cesto od Maribora do Dervuške opekarne

v Košakih bodo vendarle modernizirali. Radi številnih vlog in intervencij je državna uprava odredila, da bodo državna cesta iz Maribora proti avstrijski meji začeli letos korenito reformirati. Najprej bodo cesto do Dervuške opekarne nasuli na debelo s finim gramozom iz Peggau, potem pa zgorjno plast modernno utrdili. Na enak način bodo delo nadaljevali do Pesnice in nato dalje do državne meje pri Spielfeldu.

Flanel pižame

à Din 125. I. Babič, Gosposka 24. 968

Vlom v šolsko pisarno.

V četrtek so neznani zlikovci vlomili v šolsko pisarno na Pobrežju. Odnegli so nekaj drobiža in nabrane pirhe za Jugoslov. Matico. Pisarno so ostavili odprto. Baje so isto noč udrli tudi v pisarno šole na Ruški cesti. —

Dvonadstropno trgovino in stanovanjsko hišo

zgradi trgovec Anton Macun v spodnjem delu Gosposke ulice. Staro hišo že podirajo. Novi prodajalni lokali bodo najmodernejše opremljeni in seveda tudi zadostno razsvetljeni. V drugem nadstropju pa bodo stanovanjski prostori. Opozarjamo na današnji oglas. —

Popelin srajce

à Din 85. I. Babič, Gosposka ul. 24. 970

Veliko dobrodelno tombolo

priredi nižji poštni uslužbenci v nedeljo, dne 12. aprila ob 14. uri na Trgu svobode. V slučaju slabega vremena se preloži tombola na prihodnjo nedeljo. Vsaka tablica stane Din 2.50. Tablice prodajajo vsi pismonoši. Dobitki so na vpogled en teden pred igro, Ulica X. oktobra v trgovini kleparja Riha. —

Ako ste se za okrepitev svojega zdravja odločili za Radensko zdravilno vodo — tedaj ste izbrali res najbolje. —

Za Pohorski dom

se išče zakupnik. Več med današnjimi oglasi. —

Udruženje trgovskih potnikov, sekcija Maribor

ima na velikonočni ponedeljek ob 10. uri v hotelu Zamorec sestanek članov tukajšnje sekcije. Prosi se točne udeležbe, ker so na dnevnem redu važne stvari. Sekcija Maribor. —

Velika noč pred 13. leti

V SPOMIN TOVARIŠEM IZ TAB ORIŠČA NA FONTANASECCI.

Uhajala je zimi beneška nižina in probujale so se v njej breskve, marelice in črešnje. Kalna Piava je postajala v zelenišči pokrajini zavita in blatna cesta. Nad njo je samevala Tomba s svojimi mašniki in kostanji in nad vso zemljo je gospodovala M. Grappa ter čuvala dopot v s pomladjo blagoslovljene kraje med Piavo in Brento. Na Fontanasecci pa so stali v bojnih položajih strelci mariborskega polka in hrepeneli po pomladi, katero jim je proti jugu zapirala M. Tomba in M. Grappa, proti severu v smeri proti Dolomitom pa pomanjkanje in glad. Samo za italijansko fronto je bila pomlad s polento in vinom in doma je bila Velika noč s kolačem in žegnom; misliti na dom in mir pa je bil greh, misel na dom je vzbujala negotove nade in trpljenje.

V bojnih položajih in v gorovju je pokrival do pasu in še več visok sneg višja pobočja in vrhove gora. Bojna črta je ležala v zamrzlem snegu in v njem so stali šotori. Pod slemenom podolžne Fontanasecce so trudne roke lačnih in premraženih vojakov izvirale rove, kaverne, nesigurna zatočišča pred granatami. Podolžno sleme pa je kmalu na pobočju prešlo v skalne strmine in prepade, kamor je hitela tudi večina laških granat. Pod vsem podolžnim slemenom in nad prepadi pa je vodila zamrzla steza k poveljstvu bataliona s priljubljenim takratnim stotnikom — sedaj podpolkovnikom — Ditozom in dalje k bataljonu — skil kuhinji, ki je stala na meji snega in katera je vodila oči v nižine ob Piavi in vzbujala z nadaljnjo potjo v zaledje hrepenenje po domu, miru in žgancih.

Pravega bojnega dela ni; španski jezdec, bodeča žica in sneg ter močna prednja straža pred strelskimi jarki varujejo pred nenadnim upadom sovražnika, tako da zadostujejo v strelskih jarkih posamezni stražarji. Sovražna artilerija vznemirja redno v presledkih v jutro, popoldne in po polnoči dovozne ceste na fronto, bojno črto samo pa pustiti radl postava v miru. Blatne in mokre kaverne so zato prazne. Dan in noč je vojak v šotorih, katerih vrh gleda iz snega; po 8—10 mož v enem šotoru, dolgem in širokem po 3 m. Leži na deski, kakršno je pač mogel kjerkoli dobiti ali ukrasti. Pod glavo nahrbtnik, orožje na drogu, ki drži vrh šotora. V rednih presledkih izvršuje svoje 24urno delo na mrtvi straži zunaj v predpolju, hodi po hrano, ki jo dobivamo enkrat na dan iz uro in pol oddaljene kuhinje, ter po drva, ki rastejo spodaj pod prepadi 2—3 ure daleč. Ko je to delo končano, pa sledi obiranje uši in razgovor z mastnimi kvantami, o žgancih in polenti.

Veliki petek: Na prednji straži vse mirno. Popoldne po drva. Drobne bukve, zmrzle in vsled plazov snežene se pojavijo v šotorih. Vsakdo že ve, kdo pride pri sekanju na vrsto, in debela so razbita. Zmrzla polena prevzame v svoje roke kurjač, poveljnik desetine in nalaga prenosljivi gašparček v šotoru. Kot strokovnjak hitro odpira ročne granate in izsiplje antimon na polena v gašparju, da jih antimonov plamen užge; polena se upirajo, voda cvre iz njih, na dnu gašperja stoji blato, ali moč antimona jih upepelji. Ker so drva daleč, je tatvina drv pogosta, zato jih čuva neprestano domača straža v šotoru. V šotoru postane toplo, tempo v lovu na uši se s temperaturo veča. Dosedaj zmrzla tla se stajajo, se zmečajo v blato; ker je šotor na pobočju, se začne taliti tudi sneg nad njim in vse popoldne in dolgo v noč se preliva po šotoru snežnica. Z drvmi pride čas zajutрка. Gašparček je pokrit trikrat po vrsti s posodami za menažo, polnimi snega; kavine konzerve se raztopijo in med govoricami o krepajočih konjih in pitanih častnikih se posode izpraznijo in pospravijo. Nato obranje uši in kvante ter psovke na debeluhe.

Popoldne po menažo. Enako kot po drva: dereze na nože, gorsko palico v roke, na glavo šlem. Proti mraku pride. Kot navadno: kavine konzerve, tobak za pipo in cigarete, kruh, namrzlo meso, istotaka prikuha, repa in juha. Za pribojšek lep kos slanine. Manjka še kotel

čaja z rumom; ni ga in ga ni. Med hruštanjem namrzle jedi pride vest, da je vojak s čajem vsled slabe dereze izpodrsnil ter padel s čajem v prepad. Mirno vzame vsak novico na znanje in se izogiblje črhiti o ponesrečencu samo eno besedo; vsak se nemo vprašuje: Kdo bo naslednji. Med obžalovanjem, da ni čaja, izginejo vojaki po šotorih, režejo kruh v drobnih kosih, ga potresajo s soljo in gladno prigrizujejo slanino. Marsikdo sicer povdarja, da kruh s soljo bolj tekne kot sicer in da to ni prav; ali v kratkem použije vse iz bojzani, da kdo kruha ali slanine ne ukrade. Ostanajo samo kavine konzerve in tobak.

Proti polnoči je izmena prednje straže. Oprema je hitro urejena. V šotoru ostaneta samo dva, ki imata ordonančno službo. Južni veter, ki je otalil vrhnje plasti, pod njimi pa ostavlja led in povzročil smrtni padec nosača čaja, je narastel v snežni vihar in padal je nov sneg. V mokri in blatni kaverni mrtve straže, ki leži izpostavljena pod italijanskimi postojankami, je hitro izvršena predaja službe, ki pa zanima predvsem poveljnika; vojake zanima zaloga ročnih granat in platnenih belih snežnih plaščev, katere oblečejo. Peklensko je ležanje na straži v snežnem mokrem snegu, vražje je vzdrževati zvezo s sosednjimi prednjimi stražami v mrzlem vetru in zametih. Vse, kar je zunaj, je mrtvo kot grob in vzdržuje za zobni srd in kletev na vse, ki ne trpijo tega, kar trpi sam. V kaverni se razveže jezik nadomeščenih v strupene kletve in izbruhe sovražstva do vsega vodilnega, medtem ko se pri odhajajočih na službo s kletvijo združujejo vprašanja, kaj je njemu storil Italijan, ki trpi nocoj isto kot on, in kaj on Italijanu. V jutru na Veliko soboto hesni vihar naprej in s snegom se druži dež. Vse delo pa gre naprej. Zvečer, ko ni bilo na nikomer več niti za las suhega, ko so začele vsled mraza zmrzovati od zunaj vojaške sukne in izgledale kot perilo, razobešeno pozimi na podstrešju, je prišla zamena.

S hrepenenjem, da doseže vsak svoj šotor, se je prednja straža vračala. Bilo je polnoči in nastopila je Velika noč. Za domačim prostorom za strelskim jarkom manjka vsaka sled o šotoru in o zakladu v njem, o od petka prihranjenih drvlj. Vihar in zamet je odnesel naš up in naše pričakovanje; mokra in zmrzla trupla niso več našla nekdanjega zatočišča. In z zbesnelo naravo je zdvijal tudi človek. Izbruhnila je kletev, ki ni obstala niti pred Bogom, ki je dovolil muke visokogorske voine, niti pred stariši, ki so ga rodili. V prokletstvu obupne jeze se je desetina zatekla v prvo kaverno, da tam brez tobaka in kave, ki sta ostala na prednji straži, v miru trepetajo od uši trpinčeni, onemogli, skeleti in blagrujejo tovariša, ki je na veliki petek s čajem zdrsil in v prepade in se tako odrešil prokletega trpljenja.

Ob misli na pokojnega tovariša se je rodila želja po jedi in toploti. In šli so na delo, da dobijo nov šotor, ga postavijo in prinesejo drva. Severni veter je zapihal, ponehal je sneg in na gorskih velikanih med Piavo in Brento je nastopil jasen in veder, a mrzel poldan Velike noči; delo na novem zavetišču je začelo. Zmotila ga je samo menaža, smrdljiva in mrzla polenovka, kruh in tobak. Tobak je poživel in skeleti so zadobili novih moči. Novih moči za zatišje, ki so ga gradili pozno v noč in kurili celo noč.

Ne na dan Vseh svetnikov, ampak na Veliko noč se vzbujajo spomin na polovico tovarišev s šotora na Fontanasecci, katere že krije danes hladna prst. Bili so osemnajst- in devetnaestletni fantje iz Slovenske Štajerske, kateri so si našli v prvi viharni vojni službi o Veliki noči 1918 kralj bolezni. In ko so se vrnili po končani vojni na svoje domove k žganem, vinu in tobaku, so legli v hladni grob.

Janko Škorec.

PATRIA BRANDY MEDICINAL

priznana najboljša znamka, čistilni vinski destilat **NAJBOLJ PRIPOROČLJIV**

Najlepše velikonočno darilo je RADIO-APARAT

Ne zamudite izredne prilike, ki jo Vam nudimo za praznike:

Štiri - elektronski aparat „REINARTZ“

z visokofrekvenčno elektronko z zaščitno mrežico — z akum. 36 ah — anodno baterijo 120 V — finim angl. zvočnikom Amplin AC 27 in kompletnim ant. materijalom za ceno Din 3740.— na 12 mesečnih obrokov.

Trielektronski aparat Reinartz — z akum. 18 ah — anodno bat. 90 V — angl. zvoč. Amplin AC 11 in antenskim materijalom za ceno Din 2040 na 10 mesečnih obrokov.

Enoelektronski aparat z elektronko z dvojno mrežico — z baterijami — fino slušalko Kapsch in antenskim materijalom za ceno Din 703.50 na 10 mesečnih obrokov. 956

RADIO-LJUBLJANA, PODR. MARIBOR

Telefon 27-51 **Aleksandrova 44** Telefon 27-51

Po ljubljanskem učiteljskem tečaju

VAŽEN MEJNIK NAŠEGA ŠOLSTVA. — PRIZADEVANJA MARIBORSKE PEDAGOŠKE CENTRALE V 10 LETIH. — STARA IN NOVA ŠOLA. — PO-MEMBNE IZJAVE ŠOLSKE OBLASTI. — KONEC STARE ŠOLE.

Vzgojeslovni tečaj, ki ga je s pomočjo nemških strokovnjakov moderne osnovne šole priredilo ministrstvo prosvete, je zbudil mnogo zanimanja tudi med starši naše mladine. Saj je marsikateri izmed njih dobil odgovor na mnoga vprašanja, ki si jih je že dostikrat stavil zaradi vzgoje svojih otrok.

Tečaj o moderni šoli je trajal 3 dni in se ga je udeležilo blizu 1000 učiteljev iz cele banovine. Že to veliko zanimanje kaže, da je težnja po novi vzgoji prodrla globoko v učiteljske vrste, ki hočejo prelomiti s tradicijo nezaupanja čimprej.

Na čelo pokreta za novo šolo je stopila že pred 10 leti Pedagoška centrala v Mariboru. Z obširno knjižnico, ki je dostopna tudi laikom, s sestanki, pedagoškimi tedni in s študijskimi potovanji v inozemstvu je seznanjala učiteljstvo in starše s sodobnimi vzgojnimi idejami. Borci za novo šolo so premagali težave, ki so se porajale tekem desetletja, in pokret moderne šole je danes uzakojen in prepuščen svobodnemu razmahu. Maribor je bil dolga leta žarišče modernih pedagoških idej v Sloveniji, žal so bila stremjenja le predmet proučevanja posameznikov. Masa je zavzela skeptično stališče.

Ljubljanski tečaj je povdarjal stremjenja vzgojnega dela v duhu sprave med narodi, ki z gospodarskimi in carinskimi pakti ne bodo nikdar tako močni kot z duševnim zblizanjem v smislu vzgoje k spravi in miru. Nemški pedagogi so znali problem sodobne pedagogike ocenjevati iz omenjenih vidikov. Težke besede so padale na račun stare šole, ki je vzgajala šovinistično usmerjeno mladino. Baje je danes položaj povsem drugačen!

Z »dresuro« vzgojeni državljani bi naj bili moralni, poslušni in točni. Intelektualizem, mehanizem in individualizem so pa pred 30 leti doživeli svoj poraz in polagama se je pričelo daniti. Nova načela umetniške vzgoje, vpoštevavanje otroka kot človeka in načela zjedniškega življenja so popolnoma preobrazila ljudsko šolo. Saj drugače tudi ni moglo biti: šola se je morala razviti

v smislu sodobnosti. Goli intelekt je nadomestila harmonija vzgoje k samoostojnemu dejanju in mišljenju. Nova šola obeta človeka, ki bo dobil tisto, kar mu pripada za sodobno življenje.

Razprave o vzgojnih problemih, živahne diskusije in nazorni primeri iz prakse nove šole so pokazali, da je s tečajem bilo učiteljstvu zelo ustrezno.

Videli so razliko med učnim postopkom po starih in novih metodah, slišali so, da nadzorniki ne smejo biti le revizorji, marveč vzgojitelji učiteljstva, ki ga naj skušajo dvigniti in pritegniti k sebi. Avtoriteta naj ne sloni na diktatu, marveč na edino pravi osnovi: ljubezni in medsebojnem zaupanju. Pouk mora biti zgrajen na domovinskih vrednotah spoznavanja domače grude. Še le na ta način bo mogoče zbuditi pravo ljubezen do domačije. Kdor bo vzgojen tako, ne bo nikdar šovinist, temveč človek, ki razume in čuti, kako trpi narod, ki mu je krivična usoda oropala domovino.

Važne so bile izjave, ki so jih podali zastopniki naše šolske oblasti ob priliki tega tečaja. Povdarjali so, da je prizadevanje za uresničenjem idealne nove šole pri nas potrebno in šolska oblast se strinja z idejo delovne šole. Priznanje je bilo izrečeno vsem onim, ki so že do sedaj stremeli po zboljšanjem šolstva v smislu novodobnih pedagoških smernic.

Prosvetni šef Dravske banovine g. dr. Lončar je označil tečaj tako-le: »S tem tečajem je tudi za nas napočila nova doba in je tudi za nas stare šole konec!«

Te velepomembne besede kažejo nova pota v bodočnost. Mariborski Pedagoški centrali se odpirajo ob desetletnem jubileju novi pogledi v prihodnost.

Prohibicija alkohola v Indiji?

Delavskemu odboru panindijskega kongresa je predal Gandhi resolucijo, v kateri zahteva prepoved alkohola za celo Indijo, določevanje najvišjih plač za uradnike in prepoved uvoza inozemskega blaga.

Vstajenje pod Kristusovim trnom

Brez vonjajočega cvetja in razigranega petja ni ne veselega vstajanja, ne razgibanega življenja. Cvetje, petje, vstajenje in življenje vse iz enoinistega vrelca, ki nikoli ne usahne, četudi ga od časa do časa v koloteku menjajočih se dob zamašijo debele ledene ruše; izhajajo iz istega gnezda in so za to med seboj v tako ozkem sorodstvu združena, da se eno od drugega nikoli ločiti ne da. Njihov skupen vir se imenuje pomlad ali še lepše in pravilneje vigred. To je že tako urejeno — v naravi in tudi pod Kristusovim trnom ne more biti drugače, zato ker narava, ako jo vestno opazuješ, takozvanih izjem nikjer in nikoli ne dovoljuje. Za vsakim vstajanjem, cvetjem in petjem stoji na koncu življenja sicer črna pika ali smrt; toda to je samo trenutek, ki pa mu takoj zopet sledi vstajenje, tako da pravo življenje pravzaprav s cvetjem in petjem vred traja v resnici skoro brez vsakega prestajanja, samo da je slehernemu izmed nas najljubša in najbližja ona doba, ki jo oko najraje vidi, uho najraje sliši in srce najraje občuti: **vstajenje.**

Vstajenje pod Kristusovim trnom je svoje vrste vstajenje; vstajenje posebne vrste za to, ker nam narava na njem na očividni način prikazuje, kako blizu sta si časovno in krajevno konec življenja, smrt, in njegov začetek, vstajenje, ki tudi pod Kristusovim trnom brez cvetja in petja biti ne more; pa naj te dolgi in močni, kot brezsrčen kamen trdi in kot steklo ostri trni še tako živo spominjajo na ono trnasto krono, ki so jo rabili Jezusu, kralju judijskemu, pritrtili na glavo, da povečajo njegovo trpljenje in njegove muke. In povrh je še vsak izmed teh trnov na koncu razcepljen v tri manjše, ostrobojede trne; pa vendar jih komaj opaziš ali pa naglo izgubiš iz spomina neprijetno misel na trnjevo krono, ponižanje, trpinčenje, trpljenje in smrt, ako stopiš pod ta Kristusov trn in se ozreš skozi njegove redke, visoke in svetle veje proti nebu v dobi, ko pomlad ali vigred dram in vzbuja vstajenje s cvetjem in petjem.

Naš Kristusov trn je visoko, vejnato drevo z močnim deblom, raste levo od paviljona za godbo v mestnem parku; iz debela mu štrle skozi razpokano lubje ostri, koničasti trni. Tik pod nje je neznan in nevidna pobožna roka kot molitev in prošnja pritrtila preljubko in prekrasno sliko Matere božje z Jezusčkom v naročju, ki te, prišedšega pred

nju, oba tako milo in srečno-zadovoljno pogledujeta, da rajši malo postojiš ali pa se vsedeš na klop pod »Trnom«, kakor pa da bi brez blažilne in pobožne misli odhitel nemirno naprej za svojimi posli. Divji šipek objema z dvanajstimi poganjki — apostoli — široko in debelo deblo vedno višje in višje in razsvetljuje, obsenča, greje in hladi s svojimi številnimi duhtečimi rdečimi cveti in s svojimi velikimi zelenimi listi ono sveto sliko, jo prikriva nepoklicanim pogledom in varuje pred zločinsko roko. Zraven klopi stoji sicer še za zimski čas postavljena kolibica, v katero so dobrosrčni ljudje nasipali zrnja in druge hrane zmrzujočim in gladujočim pticam, tako da je tudi v hudem mrazu, v snegu in ledu, bilo vedno živo in živahno pod tem našim Kristusovim trnom.

Sedaj, v dobi vstajanja, sameva kolibica prazna in zapuščena. Toda hvaležno jo kratkočasijo s svojimi pomladnimi pesmimi in napevi ljubezni, hrepenja in sreče njeni stari znanci in gostje, prepevajoč in zibajoč se na visokih zračnih vejah tega znamenitega drevesa; ne le oni; skoro z vsakim tednom prihajajo z juga novi pevci in pevke, se pridružujejo prejšnjim in polnijo s svojim pestrim zborom vse prostore v tej zračni pevski dvorani. Na vse zgodaj taščica, malo pozneje kosi, sinice, remci in gorščniki, včasih tudi kalini, pinoše in baročnopolisani debelokljuni dleski s še zasneženega Pohorja, škorci, žvižgajoč, da se čuje na mariborsko gradišče in do cerkvice sv. Barbare na Kalvariji; nekaj tednov kasneje drozgi, črnoglavke, penice in pogorelčki: vsak izmed teh čislanih pevcev poje svoje lastne napeve; a ti se vsi zlivajo v eno samo mogočno himno, v en sam diti-ramb, ki s svojo pomladansko-čarobno silo objema vse, kar hodi tod mimo pod Kristusovim trnom.

Pred njim so v krogu nasute grede s pestrimi pisanimi cveticami, tudi takšnimi, ki jih drugod ne najdeš. Pod njim pa na klopi posedajo izprehajalci od jutra do večera, dan za dnem, tudi pozno v noč. Klop in divji šipek in podoba Matere božje, gnezdo taščice spodaj in koscev zgoraj, so pričre mnogih tajnih in tiho-skritih pogovorov, ki se s ptičjim petjem in cvetjem cvetlic vzajemno in ubrano bližajo vstajenju, veselemu vstajenju in novemu življenju pod Kristusovim trnom. Dr. Fr. Mišič.

Kulturne vesti

Maurice Baring: Daphne Adeane. Roman. Založila Modra ptica v Ljubljani, prevedel Stanko Leben. Strani 416. — Navadno smo Slovenci bolj pozno dobivali prevode velikih del svetovne literature, v zadnjem času, ko imamo celo vrsto založništva, ki izdajajo prevode, pa precej točno sledimo razvoju. Danes slavni angleški romanopisec Maurice Baring je bil do l. 1920. še malo znan. Dasi je napisal in izdal od l. 1900. do 1920. večje število pesemskih zbirk, dram, esejev in potopisov, ni vžival velikega priznanja in nihče ni niti na Angleškem, še manj seveda kje drugje slutil, da bo kdaj napisal nekaj nadpovprečnega, nekaj zares velikega. Zato so bili njegovi veliki povojni romani prava pravcata senzacija in Baringovo ime je kmalu zaslovelo tudi v Franciji, Nemčiji, Italiji, Ameriki itd. Danes se njegova dela prevajajo v vse jezike in tudi mi Slovenci imamo sedaj njegovo najboljšo doslej napisano stvar, roman »Daphne Adeane«. Original je prvič izšel l. 1926. leto kasneje je bil že natisnjen tudi francoski prevod v 23.000 izvodih in bil — razprodan. Problem dela je zakonska zvestoba, toda okrog in okrog je še nebroj drugih stvari, ki rastejo v harmonično celoto. Največja Baringova odlika je, da piše neverjetno preprosto in mirno, zato tudi resnično in prepričevalno. Polagoma raste zgodba treh žen, od katerih pa sta dve že mrtvi, tako da Daphne, ki je dala romanu naslov, ni istovetna z glavno junakinjo Daphno, ki je le njej čudežno podobna in sorodna Fanny. Osnova je realizem, toda ne tisti, ki ga poznamo iz pravil del realizma, temveč pomaknjen v sfero čudovito ubrane poezije, lirike bi skoraj mogli reči. Zato je zelo točna in pravilna francoska sodba o Mauriceu Baringu: »Malo je pisatelj, ki so zmožni pripovedovati tako tragično in tako živo zgodbo s tako mirnim glasom.« Točne pa so tudi besede Virginie Woolfove o Baringovem stilu: »Ob vaši preprostosti in enostavnosti bi se danes morali učiti mi vsi.« Zato je Modra ptica storila prav, da nam je preskrbela ta prevod, katerega je mojstrsko izvršil Stanko Leben. Kakor vse knjige te založbe, tako je tudi »Daphne Adeane« vzor kvalitetne grafične opreme in izvedbe. Načrt za platnice je izdelal arhitekt Ivo Špinčič.

Mirko Kunčič: Za židano voljo. Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, Zbirka mladinskih spisov II., strani 80. — Za »Najdenčkom Jokcem« je izdal znani naš mladinski pesnik in pisatelj Mirko Kunčič te dni še nekakšno čitanko »Za židano voljo«. V njej je pet in dvajset pesmi, pravljic, povestic in drugih drobnarij, ki so nam po večini znane že iz mladinske priloge »Slovenca«. Po kvaliteti so dokaj različne, kar jemlje knjigi enotnost. Človeku se ob listanju po tej knjigi zdi, kakor da je nastala samo zaradi tega, ker je pač bilo treba nekaj izdati in pa zato, da se v prilogah ne porazgubi. Ne vem zakaj, toda do nobene čitanke nimam veselja, vse preveč spominjajo na šolo. Kako vse drugačen in močnejši je Kunčičev »Najdenček Jokec«! Kljub temu so v knjigi, ki je okusno in skrbno opremljena, nekatere dobre stvari, ki se bodo deci priljubile.

Domači prijatelj, 3. Tretja številka družinske revije »Domači prijatelj« je

posvečena v celoti hiši in stanovanju. Inž. arhitekt Janko Omahen je napisal članek »Človek in dom«, inž. arhitekt Rado Kregar opisuje »Stanovanje ekstenzičnega minimuma«, sledi sestavek »Vprašanje kovanja v stanovanju brez kopalnice, Hugona Schella »Udobnost«, pa »Načrt za ureditev vrta po zamisli arhitekta K(regaria)«, »Centralna kurjava«, »Hranilne zadruga za zidavo hiš in brezobrestno posojilo« in »Zgodovina hiše«. Na koncu se nadaljuje roman Fréderica Manzensa »Živa blagajna« v prevodu dr. A. Debeljaka. Prav tako je pa tudi »Naš obzor« posvečen ves hiši in domu. Revija krasi zelo veliko število slik hiš, palač, drugih stavb, vrto, načrtov itd. V današnjem času, ko stremimo po novi ureditvi hiše in stanovanja, bodo članki »Domačega prijatelja« skoraj vsakomur nudili mnogo uporabljivega.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 4. aprila. Zaprt.

Nedelja, 5. aprila ob 20. uri »Cirkuška princesa«. Premijera. Izven.

Ponedeljek, 6. aprila ob 15. uri »Veriga«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri »Cirkuška princesa«.

Višek operetne sezone bo dosegla Kalmanova opereta »Cirkuška princesa« ki bo doživela premijero na velikonočno nedeljo, 5. t. m. ob 20. uri. Gledališki slikar Ussar ter gled. mojster Božik sta izvršila nove in moderne kulise, gdč. Neratova je izgotovila skoro za ves ansambl nove kostume, nabavili so se kaširani konjički za ples itd. Kljub ogromnim nabavnim stroškom veljajo navadne operne cene. Režira Dj. Trbuhovič, dirigira L. Herzog, ples je naštudiral A. Harastovič, nastopi ves operetni ansambl, zbor in mnogo komparzarije. — Na velikonočni ponedeljek, 6. t. m. ob 15. uri bo **poslednja predstava »Verige« pri znižanih cenah.** Zvečer ob 20. uri pa bo prva ponovitev »Cirkuške princese«.

Promet skozi novi predor v Ivanj-planini.

Prometno ministrstvo je sklenilo, da bo predan 15. aprila prometu novi predor skozi Ivanj-planino.

Za skupno praznovanje praznikov.

V Sarajevu se je vršila skupščina sekcije »Udruženja jugoslovenskih profesorjev«. Na tej skupščini je bilo sklenjeno, da se pošlje ministru prosvete in ministru pravosodja prošnja, da bi se v bodoče prazniki obhajali skupno na vseh šolah države. Ob priliki razprave je bilo naglašeno, da bi bilo velike nacionalne važnosti in koristi za formiranje edinstvenega narodnega karakterja, če bi se v bodoče praznovali skupno pravoslavni, katoliški in muslimanski prazniki, ker bi bili na ta način dijaki že od rane mladosti vzgajani v tem pravcu v nacionalnem edinstvenem duhu. Sklenjeno je bilo, da se pozovejo še vse ostale sekcije udruženja jugoslovenskih profesorjev za delo v gornjem smislu. **Fond za brezposelne rudarske delavce.** Minister šum in rud je podpisal odlok, s katerim se ustanovi fond za pomoč brezposelnim rudarskim delavcem v krogih bratskih blagaj in z zbiranjem v prid tega fonda.

Hudobna žena obvarovala moža

Skrila sta se dva brata kraj ceste, da napadeta iz zasede človeka, ki jima je nedavno ubil očeta in se je v tem času vračal s semnja. Zapazita ga v razdalji streljaja, kako se vrača po poti. Pripravita se, da ga naskočita in ubijeta.

Človek pa ni bil sam, temveč v družbi prijatelja. Reče mu prijatelj: »Hitiva, za Boga, mrači se že, drugače ne bova prispela noč domov!« Odgovori mu človek: »Ni mi do tega, prijatelj, ne ljubim se mi vstopiti v pusto hišo, ker imam hudobno ženo! Prej bi oprostil turški sablji vsa zla, ki jih je počela, kakor njenemu jeziku, in dušo bi si zveličal oni, ki bi me ubil.«

Slišala sta to brata v zasedi in reče starejši: »Resnično; ker ima že tako hudobno ženo, mu napraviva samo uslugo, če ga ubijeva, zato ga kar pustiva.« Tako sta ga tudi pustila in se za njegovo glavo nista več brigala.

Človek in žival

Živali vedno iščejo prijateljstva: Če ne gre drugače, se zadovoljijo tudi s človekom.

Z govorečo papigo se zabavamo cele ure; četudi blebeče neumne stvari, je vedno zabavna in — razumna. Ali ste že kedaj čuli, kako neumno zveni v ustah marsikaterega človeka — Župančičeva ali Gregorčičeva beseda?! —

Ko so pisarmji preiskovali temeljni vzrok izvirnega greha, niso obdolžili ne **Adama, ne Eve, ampak — kačo.**

Človek zahteva od svojega psa vedno novih dokazov zvestobe; pes pa se čuva, da bi svojega gospodarja postavil na preskušnjo.

Ko je konj rešil jezdeca velike nevarnosti, se je ta razprsil in rekel svojcem: »Vidite, kako dober jezdec sem!«

Pametni živali predpisujemo visoko razvit nagon; pri neumnem človeku pa govorimo o — omejenem razumu.

Ker so nekatere kače strupene, torej nevarne, se človek izogiba vsake kače po pogovoru: kogar je kača picila, se boji zvite vrvi. Prav čudno pa je, da je manj sovražnikov ljudi, kakor sovražnikov kač.

Živali so zelo ukaželne. Nekatere so tako hitro spremne, da uživajo njih učitelji občudovanje.

Vas starčkov.

V Franciji je več vasi, v katerih je vse polno starčkov in je ljudem sploh usojeno dolgo življenje. Rekord v tem pogledu ima vsekakor vasica Egeal. V zadnjih 4 mesecih je umrlo tamkaj 6 starčkov, starih nad 90 in 80 let. Kljub temu pa je v vasi še vse polno prebivalcev, ki so v visoki starosti. Med vaščani je 6 žensk in 5 moških, starih nad 80 let in 42 oseb starih 70—80 let. Vsi so še čvrsti in zdravi, polni veselja do življenja ter imajo veliko število vnukov in vnukinj. Skoro vsakdo od njih je bil vrh tega vsaj dvakrat poročen.

Premnogo je boleznj, ki ogrožajo naše zdravje.

Na srečo pa se nekatere izmed njih lahko ozdravi na zelo enostaven način. Čujtel!

1. Pri protinu, ledvičnih kamenčkih in pesku trikrat dnevno po eno do tri čaše ogrete Radenske vode zdravilnega vrelca.
2. Pri kroničnem vnetju ledvic, hipertrofiji prostate, želodčnem in črevesnem katarju, Urethritis, Cystitis, Pyelitis in Fluor albus dnevno 3—6 kupic ogrete Radenske vode Kraljevega vrelca.
3. Pri katarju krhlja in bronhijalnem katarju večkrat dnevno po eno čašo Radenske vode zdravilnega vrelca z vročim mlekom.
4. Pri Ikterus, zastajanju v jetrih in pri želodčnih kamenčkih dnevno 3—6 čaš Radenske vode s Karlbadsko soljo.
5. Pri Diabetes mellitus, zavapnjenju arterij, golši in Basedovu pije se najbolje redno namesto druge, Radenska voda, najmanj pa trikrat dnevno po eno čašo.
6. Pri želočnih in črevesnih ranah dnevno tri čaše prekuhane in zopet ohlajene Radenske vode zdravilnega vrelca.

Na Krkonoše

S SMUČKAMI NA GREBENE KRKONOŠEV.

Velike risalnice na tehniki, ter laboratoriji in instituti, ki so bili še včeraj polni mladih moških obrazov, so danes izpraznjeni in tihi: stara sključena ženska briše z umazano krpo prah. Velika noč je prišla v deželo. V auli tehnike hitijo mladi možje, nekateri nosijo v roki kovčke, drugi čitajo pisma in se pogovarjajo, med njimi pomešani so trije v gozderjih z nasmeškom v ustih, očitno veseli, da je prišel čas, ko se bodo težka vrata tehnike za par tednov trdno zapahnila. Solnčni žarki so se lesketali na umazani gladini Vltave in Hradčani so metali ostro zarisane sence na staro slovaško Prago.

Globoko v srcu so nam bile želje po belih mirnih vrhovih, kjer je smučarjev raj, negovo veselje, samozadovoljstvo in zdravje. Dvigniti se iz umazanega velemesta, kjer je sam asfalt in same stene velikih palač, ki skrivajo v zakajenih lokalih blede, upadle obraze, otresti se trušča in ropota ter dima in mrgolenja velemestnih tipov in njih mrzličnega gibanja.

O pol dvanajstih ponoči je začel vlak sopihati iz Denisovega kolodvora v nam še neznan kraj. V vlaku je bilo tudi nekaj čeških smučarjev in smučark — za poslednje si je Mile vedno gleštal svoj čop — ter kmetice z dežele. Bila je mrzla noč kot v Sibiriji, toda imeli smo v sebi toplo željo po čisti naravi, ter kramljanje nas je pogrevalo. Na sosednji klopi so stare ženske poslušale naš pogovor z nagubanim čelom ter ugibale: »Zdali jsou to Rusove...« Neki stavec, ki je naš pogovor razumel, jim je odvrnil: »Ale, kdepák to jsou Srbove.« Mile in Rado sta začela polagoma vleči dreto ter mahala z glavo v najrazličnejših krivuljah, jaz pa sem jim moral pripovedovati o naši domovini, o običajih in navadah, še znak, prišit na rokavu, sem jim moral raztolmačiti: SPD.

Ob pol sedmih zjutraj, ko smo imeli za seboj 150 km, smo se vstavili na postaji Rokytnice ter jo mahali v družbi nekega zdravnika, ki je znal malo slovaški še iz vojne, naprej proti našemu cilju. Dolgočasna vas je še spala, kljub temu so nas presenetili povsod nemški napis na trgovinah, celo na šoli piše Volksschule, sicer teče pruska meja po grebenih Krkonoš. Zdravnik nas je vpraševal, ali Slovenci še vedno toliko pijejo cviček in lutomerčana ter tudi »prmej duš« ni pozabil. Tako smo se bližali cilju, doktor se je od nas poslovil, ter smo v poldrugi uri dospeli na Dvoračka, 1100 m visoko, kjer smo se nastanili pri nekem kmetu.

Kakšni so bili naši prvi vtisi? Pokrajina me je ob vznosju spominjala na zapadno Pohorje, na Ribnico in Mislinje, toda vedno višje se je gozd vidno redčil. Zelo zanimive so posamezne smreke sredi bele puščobe, ki so kot oaza ter v solnčnem lesku slične sneguljčicam, kot jim tudi Čehi pravijo. Tudi našemu smučarju pade takoj v oči brezhibna zimska markacija. Ker so planote popolnoma gole in ni mogoče namestiti belo-rdeče barve na drevesa kot pri nas, so postavljeni v razdalji 50 m majhni koli kot so na pr. za fižol; na križiščih poti pa je na kolih velika črka, ki pomenja kratice dotične postojanke, ter puščica v smeri koče. To je seveda v megli in ponoči v takojšnji orientaciji. Večkrat služijo kot markacija tudi telefonski drogi, ki vodijo do vseh važnejših koč ter imajo zvezo med seboj in dolino!

Zvečer smo se zabavali z volčjim psom ter igrali remis in čitali časopise, ki jih do večina vseh postojank prinese poštar na smučeh — torej udobnost in sama udobnost. Zato so Krkonoši kar črni tujcev. Nato smo z gospodarico pred spanjem navadno »obračunal« ter se pripravili na prihodnji dan. Zanimalo bo gotovo naše smučarje, koliko stane privaten penzion, katerih je na Krkonoših na stotine in se jih tudi večina srednje situiranih smučarjev poslužuje. Ker so planinske koče, bolj rečeno hoteli, predragi. Prenočnina 7 Kč, zajtrk 1.50, kosilo (juha, mesnata prikuha brez kruha) 8 Kč in večerja ravno toliko. Slične cene so tudi v kočah posameznih klubov in društev. Sokoli imajo kras-

no planinsko palačo nad Janskimi topliacami, zvezano z vzpenjačo. Tudi visokošolci v Pragi, organizirani v »Vysokškolski Sport«, imajo svojo akad. koč (Benecko) ter seveda nešteto drugih klubov. Istotako je na pruski strani Krkonošev več velikih planinskih postojank.

Velikonočno jutro je bilo še mračno in pogrnjeno z megleno kopreno. Daleč v dolini se je čul glas zvona, ki je vabil vernike v cerkev in nas spomnil na naše planinske cerkvice, ki so tako značilne za slovaško deželo. Sneg je bil kot prah, da nas je čakala res užitek polna smuka. Solnčni žarki so nas pozdravili že na grebenih, ko smo se približevali Labski koči ali kot pravijo Čehi bouda (nem. Baude). V bližini koč, ki je pravi dvonadstropni hotel, je izvir Labe, ki dobi pozneje iz vzhodnega predela še Belo Labo. Razgled proti grebenom na nemški meji je v tej modrini res nebeški. Ker pa smo imeli pred seboj še veliko turo, smo z nekaj posnetki takoj odrinili preko južnega pobočja in se spuščali polagoma z višine 1350 m proti Míšečni 1020 m. Vse, ali vsaj večina tur, je izpeljanih tako, da so res tudi za smučarje izvedljive ter se ni treba bati, da prideš v kako korito, kjer ne moreš uporabiti smučke tehnike. Tudi v tem oziru so Krkonoši dostopni vsemu širšemu smučarstvu in začetnikom, ki nimajo v velemestu nobenih priložnosti smučanja. To je važna točka tujkega prometa, na katero polagajo veliko važnost posebno merodajni klubi, ki urejajo tujski promet. Na Míšečni smo se ustavili ter ogledali veliki planinski hotel tudi od znotraj. Omeniti moram, da je na vseh teh hotelih poleg češkega napisa tudi nemški. Najprej smo mislili, da je to koč kakega planinskega društva, pa smo kmalu videli, da imamo opraviti s hotelom, ki ima centralno kurjavo, električno razsvetljavo in druge komoditete za velemestne »ljudje«. Natakarič sem prosil za vpisno knjigo in pečat »koče«, toda ona me je čudno pogledala. Gotovo ni bila navajena take prošnje. Končno je prinesla neke planinske zgodbe, neko galerijo karikatur različnih karakter-ateletov in »smučarjev«. Baš, ko smo zapustili koč, ki nam je precej v žep segla, zagledamo tri smučarke, s katerimi smo se skupno vozili iz Prage. Mile si takoj popravi svoj čop in seveda kamera je morala te tri gracije v dolgih hlačah z nami vred ovekoveti. Nato smo bili po sankalni progi v 10 minutah v velikem smučkem kraju Spindlerův Mlýn (Spindelmühle), ki je češki Semmering ter zvezan z lepo avtomobilsko cesto s 17 km oddaljeno žel. postajo Vrchlabi. Kot v vseh večjih krajih, je tukaj tudi skakalnica. Blizu Vrchlabi je ob žel. progi kraj Jilemnice, kjer so se vršile tekme za prvenstvo republike. Na velik 60 m skakalnici je zmagal Sig. Ruud (Norvežan) z 58 m in 56 m skoki. Iz tega kraja smo bili v treh urah na Beněckim (1012 m), kjer je tekla češkemu smučarskemu sportu zibelka in kjer si je tudi Češki Ski Klub zgradil poleg akad. koč veliko klubsko koč.

Najvišja točka Krkonošev je Snežka v višini 1605 m, ki pa je vedno izpihana ter pokrita z ledenimi brazdami, tako da ne nudi smučarju nobenih užitkov. Edini Kozi hřbety (hrbti) treba več izurjenosti, zato se jih večina smučarjev v velikem loku izogiba. Od tu naprej proti zapadu je ob nemški meji vse polno koč, izmed katerih hočem navesti najvažnejše v vrstnem redu od Snežke pa do žel. postaj Polubný in Rokytnice in postaje Schreiberhau in Nemčiči: Spindlerova (1208 m), Petrova (1288 m), Martinovka (1300 m), Labska, Sněžné jame, potem v Nemčiči že ležeča Stara Slezska (1168 m), Nova Slezska (1195 m) ter nad Dvoračky Voševka (1240 m).

Prišel pa je izgozapadni veter in z njim megla, ki se je kar prilepila. V vremenskem oziru imajo Krkonoši razen idealne megle še to slabo stran, da niso zavarovani proti severnim vetrovom. Seveda ni nam drugega preostalo kot odrinuti.

Z zagorelim obrazom in veselim licem smo zopet se znašli — kamor smo si najmanj želeli — v velemestu. Odšli smo z občutkom, da so tujski promet rešili v Krkonoših s sijajno organiziranimi zvezami s Prago, z udobnimi hoteli, lahкими sestopi in lahкими turami. Toda spomnil sem se na dr. Kogyja, ki

opisuje veličino naših slovaških gora z očakom Triglavom, njih visoko pesem, ki rabijo celega moža, ter ljubezni do belih pečin. V te lepe slovaške kraje še ni prodrla »civilizacija« slabega velemestčana. V tem se seveda Krkonošiti z daleka ne morejo primerjati s slovaškimi Alpami. Boris C. Praga.

Zakonska tragedija pet let po smrti zakoncev pred sodiščem

Dne 25. listopada 1925. se je zastrupil v nekem pariškem hotelu slavni filmski komik Maks Linder skupaj s svojo ženo. Oba sta vzela večjo množino veronala, nato pa sta si prerezala žile na obeh rokah.

S preiskavo se ni dalo dognati nekaterih važnih podrobnosti, tako da je ostal ta dvojni (mogoče umor in samomor?) samomor zavil v plašč tajinstvenosti. To se je zgodilo pred nekoliko leti. Posetniki bioskopov celega sveta so bili zaprepaščeni ob nenadni smrti svojega ljubljence. Širša javnost ni imela namreč niti pojma o zakonski tragediji velikega komika in o Kalvariji, ki jo je pretrpel Maks Linder v nekoliko mesecih zakona z dražestno ženko, ki je bila 18 let mlajša od njega. Sedaj pa prihaja iz Pariza vest o senzacionalni sodni razpravi, ki naj to intimno tragedijo brutalno in enkrat za vselej razreši. Inicijativo je dala ga. Peters, Linderjeva tašča, ki hoče dokazati, da je bil njen pokojni zet umobolen in, da ni bila njena hčerka nikak vzrok za zakonsko katastrofo.

Povod je bletna hčerka Maksa Linderja, ki si jo svoji sedaj ga. Peters, hoteč doseči, da bi jo dobila v vzgojo, čeprav je pokojnik izrecno odločil, da se mora predati dete v vzgojo njegovemu bratu Maurice Leuvielleju in njegovi ženi, nikakor pa ne tašči ge. Peters.

V svoji korespondenci je Maks Linder pogostokrat strogo obsodil svojo ženo. V oporoki, pisani pred smrtjo, pa pravi sledeče: »Želim, da bi bila moja hčerka skrbno vzgojena. Iz vsega srca želim, da bi postala nekoč poštena, plemenita in pobožna žena, da bi jo odlikovale lastnosti, ki so popolnoma manjkale njeni materi. To je moja največja in edina želja.« Z ozirom na to oporoko je odločilo civilno sodišče seinskega departmana v Parizu, da se odda otrok zakoncem Leuvielle, Maurice Leuvielle

pa je obenem imenovan tudi za upravitelja velikega imetja svojega pokojnega brata. Ta določba je bila odobrena kljub protestu ge. Peters, ki je že tedaj — to je l. 1927. — sklenila, da se bo borila za svojo vnukinjo (in Linderjevo imetje, kakor so drugi dodajali!).

Sedaj je — kakor doznavajo pariški časopisi — predala ga. Peters civilnemu sodišču tožbo, v kateri zahteva razveljavljenje oporoke. »Varuha more določiti oče le v slučaju, če je v času, ko sestavlja oporoko, popolnoma v posesti svojih umskih zmognosti«, pravi odvetnik ge. Peters. »Dokazali bomo na sodišču, da je bil Maks Linder umobolen in, da je sestavljal testament, ko je imel um popolnoma zmeden.«

Ga. Peters ima pri tem dvojni cilj. Ne gre samo za vnukinjo, ki jo zelo ljubi in pa za imetek Maksa Linderja. Ga. Peters bo obenem poskušala sodnim potom rehabilitirati tudi svojo pokojno hčer, ki je — po mnenju Linderjeve rodbine in prijateljev — glavni in edini vzrok njegove nesreče. Po trditvah Linderjevih sorodnikov, ki razpolagajo s precejšnjim številom pisem, ki težko obremenjujejo pokojno go. Linder, Maks Linder ni bil nor, temveč je nasprotno bila njegova mlada žena izrazit psihopat, ki je poglala s svojim čudaštvom moža v smrt.

Resnica je, da je trajala zakonska sreča Maksa Linderja točno teden dni, ker so se kmalu po tem datumu pojavila prva razočaranja. Ga. Peters priznava, da je bila njena hčerka čudaška, ali kljub temu poštena ženska, tako da je bila Maksova ljubosumnost popolnoma neosnovana.

Pa že po nekoliko tednih se je pretvorilo zakonsko življenje v pravi pekel, tako da je bil tragični konec: prerezane žile in veronal, edini logični zaključek tega zapletljaja.

Radovedni smo, kako bo pariška pravica pojasnila to žalostno zgodovino.

Sam se je izdal

Nekemu popu so izginili trije panji čebel. Pop obljubi nagrado onemu, ki jih najde ali pa izslediti tatu. Toda vse zaman. Zato skliče neke nedelje vse vaščane pred cerkev, da mu prisežejo, da niso oni čebel ukrali. Zberejo se vsi, pa tudi obljubijo, da prisežejo. Začudi se pop: kaj naj sedaj počne? Končno se posluži zvijače ter reče: »Bratje, ne zahtevam od vas, da mi prisežete, ker že vidim onega, ki mi je ukradel čebele. Nočem ga pa osramotiti pred tolikim ljudstvom, pač pa bom njega na samem poiskal in obljubim mu, da ne bo nihče zvedel. Vrnil mi bo pošteno one tri panje čebel, ali mi bo pa preskrbel tri enake.« V tem se oglasi vaški starešina: »Pokaži nam ga, pop, ne prikrivaj ga, temveč da ga tudi mi spoznamo in kaznujemo.« Zatem reče pop: »Bogme, oni izmed vas je, ki ima čebelo na kapi, oni je ukradel.« — Nihče se ne odkrije razen onega, ki je pokradel, pa zakriči pop nanj: »Plačaj čebele, grešnik, ali pa te prekolnem!«

Franconski vojaki dabe zopet rdeče hlače

Francoski službeni vojni list objavlja informacijo, da bo ministrstvo izdalo naredbo, ki bo uvedla zopet rdeče hlače in sicer najprej pri častnikih. Častniki pešadije bodo nosili široke rdeče hlače. Častniki topničarstva in ženskih čet črnc. Častniki konjenice bodo imeli kakor prej modro uniformo. Z barvastimi uniformami, zlasti z rdečimi hlačami, so si Francozi v vojno tekom prvih vojnih mesecev l. 1914. Za nemške vojake,

oblečene v poliskosive uniforme, so bili Francozi v rdečih hlačah in modrih bluzah, seveda ne malo iznenadenje. Francozom pa je ta uniforma prišla zelo drago in je zakrivila težke izgube francoske armade, zakaj francoski vojaki so bili v njih izredno dobro vidni cilji za nemške topove in puške. Rdeče hlače so bile v francoski armadi tradicija že izza časa Napoleona III., dokler je bil še predsednik republike. Napoleon si je hotel pridobiti naklonjenost posameznih stanov, zato jim je pomagal, kjer je mogel. Tako je podprl tudi izdelovalce rdečega sukna, ki so imeli polna skladišča, dočim je rdeče sukno že prihajalo iz mode. Z dobavami za vojsko je Napoleon pripomogel tem izdelovalcem, da so se rešili svojih zalog in, da so bili tudi stalno zaposleni. Sedaj po svetovni vojni je v francoski vojski zopet oživela želja po dekorativnosti in to je privedlo francosko vlado do uvodoma navedenega sklepa.

V krsti se prebudil.

V neki mali vasi pri Lipnici se je pripetil te dni primer navidezne smrti. Dve leti starega otroka nekega kmeta so našli starši v vozičku mrtvega. Poklicali so takoj zdravnika, ki je istotako ugotovil smrt. Otroka so položili v malo odprto krsto in postavili na obeh straneh sveče. Ko se je mati dve uri kasneje vrnila iz župnišča, kjer je naročila pogreb, je našla na svoje veliko presenečenje svojega otročiča sedečega v krsti. Držal je okraske krste v rokah in se mirno z njimi igral. Prvotni materin strah se je seveda takoj izpremenil v veselje.

Zdravstvo

Sirova hrana — vegetarijanstvo

Nedavno je imel znani znanstvenik prof. Noorden na Dunaju predavanje o vprašanih moderne prehrane.

Po interesantnem pregledu razvoja človeške hrane in dijetne bolnikov je prešel Noorden na »novo smer«, ki zavzema vedno večje mase — na vegetarijem. Govoril je o različnih smereh tega gibanja, kjer prevladujejo sedaj ekstremisti, ki uživajo izključno rastlinsko hrano in sadje. Izključujejo vse živalske produkte, torej tudi mleko in ptičja jajca. Temu radikalizmu nasproti so milejši vegetarijanci, ki zabranjujejo samo uživanje mesa. Vsi vegetarijanci, od najmilejših do — najradikalnejših, pa povdajajo odličnost sirove hrane, ki je brez vsake kuhinjske soli.

Vegetabilna hrana vsebuje, kakor je znano že desetletja, malo beljakovine. Danes ni več sporno, da posameznim individuom ne škoduje srednje ali manjše zavzivanje beljakovin. Že prastara sladkorna kura bazira na tem, da se uvedejo dnevi hrane z malo beljakovinami. To tudi zdravim ne bi škodovalo. Na tej bazi so tudi po raznih verskih organizacijah predpisani postni dnevi. Vsekakor pa ni sigurno, ali bi lahko človeški rod vzdržal vse življenje s hrano, ki vsebuje le malo beljakovin. Kamorkoli pogledamo v zgodovini, vidimo, da so vodilni narodi uživali hrano, ki je vsebovala mnogo beljakovin. Po mnenju Noordenovem je potrebna hrana z mnogo beljakovinami.

Baš tako je poznano dejstvo, da vsebuje vegetabilna hrana malo maščob.

Nikdo ne more nasprotovati prevdarni uporabi vegetabilij v dietetiki, kjer je precejšnjega pomena, zlasti v borbi proti zamaščenju. Popolnoma je v skladu z najnovejšimi stremljenji, nastopati čim bolj in čimprej proti prevelikemu odebelenju. Saj je razvidno iz najslovesnejših statistik, kako zelo krajša debelost življenje.

Glavna opora vegetarijancev je spoznanje, da vsebuje vegetabilna hrana mnogo vitaminov. Ta ugotovitev, na kateri bazira sicer tudi Gersonova dijeta, je dovela do praktično popolnoma nesmiselnega »pohlepa po vitaminu«. Preobilica vitaminov pa lahko zelo škoduje. Tako pospešuje n. pr. gotova vrsta vitaminov rast raka. Treba je torej telo zalagati z zadostno množino vitaminov, nikakor ga pa ne smemo z njimi prenasiti.

Z zdravniškega in terapeutskega stališča je tudi važno dejstvo, da vsebuje vegetabilna hrana malo kuhinjske soli in da je neslana hrana važna v zdravljenju.

Brez dvoma so slučajni bolezni, v katerih je neobhodno potrebna dalj časa neslana dijeta. Tako pri obolelih ledvicah in ožilju, predvsem pa pri odstranjanju zastoja vode pri različnih boleznih. Dokazano je namreč, da moremo pri obolenju ledvic odstraniti iz telesa do 3 litre vode že samo z enodnevno dieto. Baš tako je važna neslana dijeta pri občutljivih oteklinah in zdravljenju

ran, proti upaljševim boleznim kože, predvsem pri kožni tuberkulozi, dočim si mnenja o zdravljenju pljučne tuberkuloze z neslano dieto še dokaj nasprotujejo.

Kako pravilno neguješ zobovje?

Zelo važen sestavni del splošne telesne nege je pravilno negovanje zobov. Zobje niso samo važen činitelj lepote, temveč so tudi najmanj tako važni za ohranitev zdravja. Obraz s slabimi, grdimi zobmi je naravnost odvraten; slabi zobje so pa tudi nesposobni izvrševati svojo funkcijo kot žvekalni organ. S tem ne trpi samo prebava. Slabi, bolni zobje so namreč lahko — kakor to kažejo najnovejša raziskovanja — vir težkih organskih in splošnih obolenj. Da povzročijo bolni zob čisto neznosne bolečine, je znano menda vsakemu. Zato je opravljeno pospeševanje pravilne higijene zobov že od rane mladosti. Kako neguješ zobe najenostavneje in najboljšje? Pojdi k zobozdravniku vsaj dvakrat na leto, da ti točno preišče zobe. Na videz popolnoma zdrav zob lahko skriva v sebi ognjišče gnilobe, ki ga polagoma uniči. Ne smemo pozabiti, da ne morejo dobro izvrševati svoje funkcije zobje, ki so sicer normalno razviti, kojih lega je pa nepravilna in, da lahko zdravnik tudi te napake odstrani z različnimi mehničnimi sredstvi. Še važnejša pa je nega, ki jo posveča svojim ustom vsak posameznik. Tu ne pride toliko v poštev, kako usno vodo ali zobno kremo uporabljate, važno je temveč, da odstranite z zobov vse ostanke hrane. Pri tem uporabljamo zobotrebce in zobno ščetko. Ravno pri uporabi zobne krtačice pa delajo mnogi velike napake. Snažijo si namreč zobe na ta način, da vlečejo krtačico samo v vodoravni smeri od leve na desno in obratno, namesto da bi jo premikali tudi v vertikalni (navpični) smeri, ki je važnejša, ker bi s tem osnažili prostore med posameznimi zobmi. Ravno tako je važno, da ne snažimo zunanje strani zobov, temveč ravno tako skrbno tudi notranjo. Pri tem uporabljamo kremo in usno vodo, ki si jo pripravimo na ta način, da dodamo čaši vode žličico vodikovega superoksida, ali noževico konico navadne soli itd. Pri izbiri zobne kreme bodite previdni. Mnoge zobne kreme imajo namreč svojstvo, da razjedajo zobni email in vam torej več škodujejo kakor koristijo. Ni toliko važnosti, kakor sem že omenil, s kako kremo snažite zobe, važno je temveč, da izvršite to večkrat na dan, najmanj pa dvakrat. Brezpogojno je potrebno, da osnažite zobe, predno greste spat. Ponoči je namreč izločevanje sline večje in so torej ostanke hrane bolj podvrženi razkroju. Pri umivanju zobov ne pozabite temeljito masirati tudi dlesna. S tem ga utrdite in se obvarujete raznih neprijetnih gnojenj.

Kdor se bo ravnal po teh nasvetih, bo rešen mnogih bolečin in mnogih nepotrebnih izdatkov.

Ruski bogataš, ki je umrl kot berač

Pred kratkim je umrl v Nizzi, ubog kot berač, ruski emigrant Tihon Postelkin, ki je v 90. letih štel med najbogatejše veleposestnike Rusije. Bil je sin preprostih kmetov, pa si je potom špekulacij z zemljišči nagrabil ogromno premoženje. Nakupil je posestva propadlih ruskih plemenitašev za zelo nizke cene. V bližini Tvera si je zgradil palačo, v katero pa so imeli dostop samo njegovi najozjji prijatelji in katera je bila opremljena z naravnost orijentalno krasoto. V njej je bila dvorana, ki se je odpirala z zlatim ključem. Ključ je nosil Postelkin vedno pri sebi. Nihče ni smel prestopiti tega prostora. Seveda so radi tega nastale najbolj fantastične govornice in končno je policija napravila preiskavo, ki pa ni dala nobene podlage za kakšne ugotovitve. V dvorani je bil samo ogromen, z vodo napolnjen akvarij, v katerem so plavale nedolžne zlate ribice. Vendar pa je imel ta akvarij svojo posebno zgodovino. Postelkin, ki je veljal za vzornega zakonskega moža, je prirejal od časa do časa za svoje prijatelje v svojem dvorcu luksurijsne slavnosti. Njegova žena s številno družino je stanovala na drugem posestvu. Pri teh Postelkinovih slovesnostih pa se je odigravalo sledeče: v akvariju so plavale kot vodne vile lepe žene. Gostje so sedeli krog akvarija, imeli v rokah prave ribiške udice, toda ne s črviči, nego z bankovci po 500 rublev in s temi so si »lovili ribice«. V času revolucije je moral tudi Tihon Postelkin zbežati iz Rusije in kot reven prodajalec vžgalic na ulicah Nizze je gotovo večkrat mislil na ribje love v svojem akvariju.

Kako je telesni zdravnik zamorskega kralja padel v nemilost

Tekom svojega potovanja po Afriki je profesor Lundske univerze Ivar Broman za gotovo dobo postal telesni zdravnik zamorskega kralja Arapa Kasisija, vladarja manjše države v srednji Afriki. Prof. Broman je z ostalimi člani biološke ekspedicije iskal v pragozdovih srednje Afrike ostanke predpotopnih sesalcev. Zelo dobro mu je služilo, da je mogel za svojo zdravniško umetnost dobiti podporo tamošnjega črnega kralja in njegovih podanikov. Zdravniška umetnost profesorja je bila sicer zelo skromna — v glavnem aspirinske tablete in nekoliko konjaka, s katerim je zdravil obolelega kralja in ostale bolnike. Vendar pa je — zlasti konjak — izredno pomagal. Tako je vsaj trdil črni kralj Kasisi. Kralj je imel do njega takšno zupanje, da je pričakoval, da bo »beli zdravnik« dal njemu ali pa njegovim štirim kraljevskim ženam zdravilo, ki bi imelo za posledico — rojstvo prestolonaslednika. Kralj namreč dotlej še ni imel nobenega potomca. Nažalost pa je moral prof. Broman izjaviti, da njegova zdravniška umetnost za takšne želje ne zadostuje. To je kralja tako razjezilo, da so se profesorji in udeleženci njegove ekspedicije odločili čimprej zapustiti bivališče kralja Kasisija in njegovo zemljo.

Sport

Sport za velikonočne praznike.

V nedeljo: ob 14. ISSK Maribor rezerva: SK Železničar (Maribor).

V ponedeljek: ob 14. SK Rapid rezerva: SK Svoboda ob 15.30 SK Železničar (Zagreb): SK Železničar (Maribor). Vse tekme se odigrajo na igrišču ISSK Maribora.

SK Rapid gostuje v nedeljo dne 5. tm. v Varaždinu in bo proti tamkajšnjim Veška odigral prijateljsko tekmo.

ISSK Maribor odigra dve tekmi v Ljubljani in sicer prvi dan proti Iliriji, drugi dan pa proti Primorju.

SK Železničar.

Postava I. moštva za tekmi dne 5. in 6. t. m. je sledeča: Pišof, Wagner, Konrad I., Ronjak, Frangeš, Antoličič, Kout, Efferl, Pezdiček, Paulin, Konrad II. Navedeni morajo biti oba dneva najkasneje do 15. na igrišču SK Maribora. — Rezerva igra prvi dan predtekmo z SK Mariborom v sledeči postavi: Haber, Krister, Zgonc, Urbančič, Čiček, Horaček, Bačnik, Borovka, Lorber, Golinar, Seničar. Navedeni morajo biti do 13.30 na igrišču Maribora. — Načelnik sekcije.

Službeno ZNS.

K tekam ob velikonočnih praznikih se delegirani sledeči gg. sodniki: Dne 5. aprila Železničar: Železničar (Zagreb). Sodi g. Vesnaver. Predtekmo sodi gosp. Jančič. Dne 6. aprila: Železničar: Železničar (Zagreb). Sodi g. Nemeč. Predtekmo sodi g. Jančič. Poverjenik.

Sokolstvo

Prednjaška seja

Sokola Maribor-matice bo v torek, 7. t. m. ob 8. uri v društveni sobi. — Načelnik.

V pičakovanju Mesije.

V Inomostu se je odigral te dni tragičen dogodek. K nekemu prometnemu stražniku je stopil mlad možki, ki ga je prosil, da naj prevzame njegovo uro in denarnico, češ, da mora »Mesiji nasproti, ki pride zopet na zemljo«. Nesrečnemu se je očitno omračil um. Pokleknil je potem med tramvajske tračnice in pričel glasno moliti ter peti cerkvene pesmi. Policijski uradnik ga je po dolgem prigovarjanju spravil na stražnico, kjer se je izkazalo, da gre za sina nekoga bogatega trgovca, ki ga je napadla verska blaznost.

Štorklje in potujoče kobilice.

V okolici Agadirja v Severni Afriki so se pojavili pred kratkim ogromni roji potujočih kobilic, ki povzročajo povsod velikansko škodo. V boju s temi nenavadno požrešnimi živalmi je prišla domačinom sedaj nepričakovana dragocena pomoč: 15.000 štorkelj, ki so pasirale pokrajino na povratku iz južnih krajev. Štorklje so se seveda takoj spravile nad potujoče kobilice in v kratkem času domačine osvobodile te strašne nadloge.

P. St.:

Godovanje gospoda Alojzija Bodeža

Sodni pristav Alojzij Bodež je bil do brodušen gospod, čeravno nikdar brez kompromisov, kakor jih kaže že njegovo ime: kolikor ostrosti je v Bodežu, toliko je miline v Alojziju. Kakor so mu torej položile kompromis v zibelko že rojenice, tako ga nosi vse življenje in tak je ostal do današnjega dne.

Vse ga zanima, vsakogar pozna, z vsakomur govori; ničesar pa ni tako lepega, da bi Alojzij Bodež ne našel še vendarle kake sence, ničesar ni tako temnega, da bi ne našel v stvari še tudi kaj veselega. Zato teče gladko njegovo življenje brez sreče in nesreče, brez vriska in obupa, v nekem tihem zadovoljstvu.

Tako se je oženil in ima otroke. Kakor mož, tako opazuje s kritičnim očesom svet tudi njegova žena, ga hvali in

graja, vedno drugače kakor drugi ljudje, le da ji pri tem skoraj primanjkuje časa za dom.

In zgodilo se je, da se je bližal dan sv. Alojzija. Ni bilo tistega razpoloženja in veselja v hiši, kakor je pričakoval gospod Bodež. On edini je bil v hiši Alojziji, kajti njegovi otroci so dobili pač druga, manj navadna imena. In tako se je zgodilo, da so pozabili na očeta god, ko pa ne visi koledar niti v kuhinji, saj bi bilo premalo fino za stan gospoda sodnega pristava.

Že je mineval dan sv. Alojzija, ko se pojavita gospod in gospa Bodež v svoji vsakotedenski družbi. Prijatelji, ki imajo koledarje vsaj v kuhinji na steni, so se takoj spomnili na njegov god, mu izrekli dobrodošlico in svoje čestitke, saj so vedeli, da bo sedaj vsa družba slavila njegov god, ker je bil gospod Bodež kaj radodarnih rok. Kdo bi si ne mogel misliti presenečenja gospe Bodeževe, kako neprijetno ji je bilo, da je pozabila na možev god, dvakrat neprijetno, da je v prvi zaprepaščenosti svo-

jo pozabo priznala pred vso družbo... Prijatelji so jo mirili in tolažili, da obhajanje godu ni več prav moderno in da se v vsakodnevnih skrbih kaj takega pravzaprav res lahko prezre. —

Zopet so minevali dnevi in življenje je teklo svojo pot... Od tistega godovanja je bilo že mesecev devet, deset in skoraj ednajst, ko je opazil gospod Bodež nekega jutra v maju skrivnostno šepetanje in hihitanje svojih otrok in nekako svečanost svoje žene. Opazil je, pa po vzroku si ni upal vprašati, da bi ne kvaril dobrega razpoloženja pri domačem ognjišču. Odsel je v urad, čeravno ga je resnično grizla radovednost, kaj pripravlja doma njegova rodbina.

Brž, ko je potekel uradni čas, je vzel klobuk in pohitel domov, da vidi, kaj se godi. Prišel je par minut prej ko navadno; zato še ni bilo juhe na mizi in otrok ne iz šole.

Vsa žareča in v svoji najlepši obleki mu je prišla nasproti njegova žena. Srčno ga je spretela, objela in poljubila. Presenečen je bil gospod Bodež in hitro

izpraševal svojo vest po vseh datumih svojega življenja in ni vedel, odkod toliko ljubezni.

Žena pa je bila, kakor da je vse jasno, dogovorjeno, v redu; želela je samo, da pošlje mož po vina v bližnjo gostilno. Šele sedaj si je upal gospod Bodež ponižno vprašati, čemu bo vino, ko ga običajno nima na mizi. Skoraj huđa je postala gospa Bodeževa, a vendar je rekla, da mora biti vino, da bodo letos na moč svečano praznovali god gospoda Alojza Bodeža.

Kdo drugi bi se jezil, žalostil, posmehoval ali hudoval, gospod Bodež pa je tudi v tem videl dobro znamenje; njegova ljuba žena se je bala, da zopet pozabi na dan sv. Alojza in je zato prišla s svojimi presenečenji cel mesec prezdodaj. Vsekakor pa se je odločil gospod Bodež, da bo kupil navzlic vsem pomislekom svoje žene ponizno koledar ter ga obesil na steno v kuhinji, da bodo vsaj v bodoče tekli godovi po onem redu, kakor jim je določeno v koledariju.

M. Zevacco:

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

105

»Sir, ob enajstih bom točno v Luvru.«
 »Še bolje vitez, pojdite kar zdaj z nami!«
 Vaše Veličanstvo naj mi oprost! Toda preden se odpravim v Luvr, imam ob desetih neizogibno pot.«
 »Ali se ne da preložiti?«
 »Ni mogoče, sir.«
 Kralj je pogledal okrog sebe. Da so bili njegovi plemiči v tem trenutku poleg njega, bi bil dal nedvomno aretirati Ragastana.
 Toda premislil si je, vpoštevaje, da morda ne bo močnejši od njega in da skriva nemara ta hiša zadostno število oboroženih ljudi, da poženo v beg njegove tri tovariše in njega samega.
 Mahnil je torej ljubeznivo z roko in nadaljeval:
 »Sleheri ima svoje posle. Zadovoljen sem, če mi obljubite, da pridete istočasno z nami v Dvor Čudežev...«
 »Sir, ne samo, da vam obljubim, še prisežem vam.«
 »Ta vnetost mi je jako ljuba,« je dejal kralj presenečen čim dalje bolj. »Sicer pa razumem, da ne morete manjkati pri takšni reči. In saj je vendar prilika za vas ko nalašč! Ne morem si misliti ničesar bridkejšega od usode očeta in matere, ki iščeta svojega otroka. Milostljiva, pripravljen sem storiti vse, da vam pomorem...«
 »Sir,« je zajecljala Beatrice.
 Kralj je bil izpregovoril te besede z važnim in prepričevalnim glasom.
 »Nazadnje pa,« je povzel takoj, »moram priznati, da je malce sebičnosti v vsem, kar pravim, ako se vama stavim tako na razpolago.«
 »Te dobrote ne pozabim nikoli!« je vzkliknila Beatrice, resnično ganjena.
 »Tako živo se zanimam za vajino iskanje, samo, ker menim, da sem sam izkusil vso skrb, ki vama mora težiti srce...«
 »Vi, sir!«
 »Jaz milostljiva! Ali neham biti človek, če sem kralj? In kdo vam pravi, da nisem imel tudi jaz otroka, ki mi je bil ugrabljen. Kdo vam pravi, da nisem tudi jaz potratil let in let z iskanjem, kakršno je vaše...«
 »Sir,« je rekel Ragastan. »Najino začudenje...«
 »Da, vem... Vidva sta mislila, da je kralj zava-

rovan pred vsakero nesrečo, ki lahko zadene druge ljudi... A to ni resnica! Verjemita mi, trpel sem kakor vidva! Kaj pravim! Trpel sem več od vaju dveh! Zakaj, ko sem dolgo iskal svojega otroka, sem ga našel, in nesreča grozovitejša od vsega, kar si morete misliti, je hotela, da me dete ni hotelo spoznati, da me je zatajilo in me ni hotelo sprejeti za očeta; moje dete je zbežalo iz Luvra, kamor sem ga bil privedel... Poslušajte me do konca... Obljubil sem vama, da vama pomorem najti vajinega sina... Pomagajta tudi vidva meni, da spravim svojo hčer nazaj v Luvr... To moreta, to morata, in sicer takoj!... zakaj moje dete, moja hči... je tu, pred vajini očmi... evo je!«
 S temi besedami je kralj vstal in pokazal na Žileto, ki je zaječala s šibkim glasom ter si pokrila obraz z obema rokama.
 Beatrice je stekla nehote k deklici in ji šepnila v uho:
 »Ne bojte se ničesar, dete moje.«
 »Zakaj mi ne odgovorite, gospod vitez?« je dejal kralj z zamolklo jezo.
 »Sir,« je rekel Ragastan, »moj odgovor je kaj enostaven: bil bi res zver v človeški podobi, ako bi hotel pridržati to deklico le za hip. Govorite torej Žileto, in povejte, ali Vam je povšeči, da greste z Veličanstvom? ...«
 »Kaj pa, če ne mara iti z mano, kakor sklepam že po njenem videzu?« je izbruhnil Franc I. »Vitez, dobro pazite, kaj porečete in storite!«
 »Ah, sir, že naprej sem gotov odobravanja kralja, ki se imenuje... ki ga imenujejo ljudje kralja — viteza. Ako ta deklica ne mara iti rade volje od tod, potem storim in porečem, kar bi storilo in reklo Vaše Veličanstvo samo na mojem mestu. Porečem ji: Dete moje, gostoliubje, ki vam je dolgujem, je trikrat sveto, in nikdar ne pozabim, kaj mi veleva to gostoliubje...«
 »Oho, pazite, gospod! Ako prekoračim voljo nedoletnega otroka, kar je moja kraljevska in očetovska pravica...«
 »Sir, potem poprosim Vaše Veličanstvo, naj mi dovolj premisliti do jutri.«
 »Sansak,« je kriknil kralj z divjim glasom. Nekaj se je zgenilo v sosednji sobi. Trenutek nato so se pojavili vsi trije plemiči.
 »Naj teče eden izmed vas v Luvr,« je ukazal kralj z glasom, ki je trepetal od gneva. »Če ne gre drugače, pa privedite s seboj kompanijo stražnikov.«
 »Spadakapa,« je rekel Ragastan z resnim glasom, »nihče ne sme oditi od tod brez mojega dovoljenja...«
 »Luč božja, gospod ali vest! da se puntate? La

Šatenjre, aretirajte gospoda!«
 »Sir,« je vzkliknil Ragastan, »samo besedo, preden se zgode nepopravljiva dejanja. Rotim Vaše Veličanstvo, naj si premisli dvakrat. Ako hočem, mi je treba samo migniti, pa so vsi trije plemiči razoroženi, kakor bi trenil. Kralju ostane samo nepotrebna jeza, ko ne bi videl svojih ukazov izpolnjenih, meni pa žalost, da sem se moral tako slabo odzvati visoki naklonjenosti, ki ste mi jo pravkar dokazali...«
 Kralj je besno zamahnil z roko in pogledal nepokojno okrog sebe, misleč, da se zdaj pa zdaj pojavi tucat klatežev, ter obkoli njega in njegove spremjevalce.
 »Dobro,« je dejal nazadnje, »nasilja ne bom rabil zoper nikogar...«
 Na njegov mig je spravila trojica meče, ki so jih bili že napol izdri iz nožnic, ter se umaknila v vežo, ležečo pred sobo, v kateri se je godil ta prizor.
 »Vitez,« je dejal na to Franc I., »ne samo, da vam odpuščam vaš pomislek — še odbravam ga. Nočem zahtevati od tega otroka, da naj me spremi zadovoljno v Luvr. Predobro vem, kakšen bi bil njen odgovor, dasi moram povdariti, da bi bil ta odgovor globoko krivičen... Pustimo to; nobene besede več — niti jaz, niti vi. Zanašam se, da čas izpreobrne mojo hčer in jo navda z naravnimi čustvi. Odhajam in zatrujem vam, gospod vitez, da mi ostane v spominu z nocojšnjega večera samo vaš ponos in milost vaše gospě... Z Bogom... Srečen, kdor se mora zanašati na prijatelje, kakoršna sta vidva!...«
 Kralj se je priklonil in odšel iz sobe, za njim pa Ragastan, ki je bil prijel svečnik, da posveti Veličanstvu.
 Preden pa je stopil iz hiše, se je obrnil Franc I. še enkrat k vitezmu:
 »Torej ste z nami nocoj?« je rekel z veselim smehom. »Saj ste se zakleli, ako se ne motim...«
 »In še enkrat povem Vašemu Veličanstvu: Nocoj ob desetih bom točno v Dvoru Čudežev.«
 Kralj je odšel v spremstvu svojih plemičev, Ragastan pa se je vrnil v hišo.
 Toda ustavil se je, preden so storili dvajset korakov:
 »Vidva, Ese in La Šatenjre ostanita tukaj in pazita. Ako bi kdo poskusil zapustiti hišo, ubijte ga brez obotavljanja! Čez pol ure sem zopet tu. Pojdiva Sansak.«
 Franc I. je odhitel proti Luvru.
 La Šatenjre se je postavil pred glavna vrata.
 D' Ese je šel stražit k vrtnim vratcem.
 Nič se ni zgenilo v hiši.
 (Nadaljevanje prii...)

Dražba nepremičnin.

Pozor — gostilničarji in mesarji!

Dne 7. aprila dopoldne ob 10. uri bo pri tem sodišču, soba št. 11, dražba nepremičnin, Maribor-mesto, vl. št. 183 in vl. št. 185, hiša Vetrinjska ulica 24, z gostilniškimi in stanovanjskimi prostori itd.

Cenilna vrednost Din 569.704,37

Najmanjši ponudek 284.852,18

Natančnejše podatke se dobi o dražbenih pogojih pri sodišču v Mariboru, na kar se kupci opozarjajo.

V novi zgradbi trg. A. MACUNA v Mariboru, Gosposka ul. 10, se da v najem

veliko stanovanje

z vsemi pritliklinami: prikladno za zdravnika, zobotehniko ali za kako podjetje s pisarnami. Interesentom je na razpolago načrt, da se še stanovanje po njih osebni želji in potrebi uredi.

Svojim cenj, gostom želim

vesele

velikonočne praznike

obenem jih vabim na prvovrstno vince od 10.— dinarjev naprej, specialiteta muškatelec! Tudi z mrzlimi in toplimi jedili je najbolje preskrbljeno!

Za prav obilen obisk se priporoča

940

gostilničarka »BALKANA«.

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Avtobaterije

zajamčeno prvovrstne, v monoblokkih, baterije na posodo in popravila, priporoča Vesna akumulator, Maribor, Stroßmajerjeva ulica 3.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob prerani smrti mojega ljubljenelega soproga, gospoda

Jakoba Čakša

kapetana v p.,

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujem.

Maribor, dne 4. aprila 1931.

PINA ČAKŠ.

Vinotoč

Kdor hoče poceni vesel biti, tisti naj pride k Paškval Grizil v Kamnico št. 72, domače vince piti!

Za praznike!

Pristna domača vina od 10 Din

naprej v gostilni

Dergas

na Koroški cesti šte. 48

Pivo vrček Din 4.

izvrstno vino liter Din 12, se toči čez praznike v gostilni

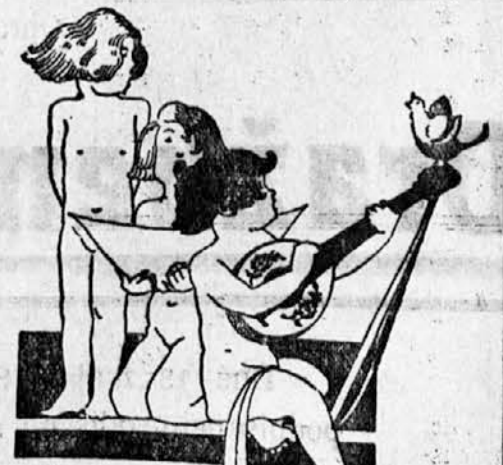
Lovrenčič, Rošpoh 979

Večjo množino makulaturenega papirja

prodamo

Uprava „Jutra“ in „Večernika“

Maribor, Aleksandrova cesta 13

Glasbica
v vsak dom

Obiščite nas brezobvezno in se sami prepričajte, da smo cene znižali. Viole dobite že od Din 55.— dalje, gitare od Din 199.— dalje, mandoline od Din 129.— dalje, harmonike od Din 79.— dalje.

Tvornica glasbil in harmonik

MEINEL & HEROLD

Prodalalnica: Trg Svobode 6

Vrtnice,
10 nizkih v krasnih barvah samo Din 60.— dobite v vrtnariji Ivana Jemeca, Prešernova ulica. 898

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Popravila klobukov
se izvršijo hitro, lično in ceneno pri Ani Hobacher, Aleksandrova cesta 11.

Brzopotplata, Tattenbachova ulica 14.
Moški podplati Din 25.—, moške pete Din 10.—, ženski podplati Din 19.—, ženske pete Din 5.—. 606

All že veste,
da pere »Triumf« Pavel Nedog ovratnike tako lepo, da izgledajo kot novi?

Presadite vaše cvetlice!
Presadite spomladi vaše cvetlice. Kompostno zemljo dobite v vrtnariji Ivana Jemeca, Prešernova ulica. 897

Trgovina ročnih del
vsled odpotovanja ugodno na prodaj. Vprašati Truberjeva 4, desno od 1.—3. pop. 922

Harške kanarčke,
valovite papige, eksotične ščinkovce in škorce, kardinale, tkalce, akvarije in eksotične ribice odda: Salomon, Aleksandrova 55. 919

Iščem službo portirja
ali nočnega čuvaja ali kaj sličnega. Položim kavcijo. Naslov v upravi »Večernika«. 917

Moške srajce
v raznih izdelavah od Din 29.— naprej. Kravate samoveznice, komad od Din 7.— naprej. »Luna«, Maribor, Aleksandrova c. 19. 784

Vinotoč Girstmayer,
Košaki 264 odprt. 918

Kolesarji pozor!
Kdor nima še svojega kolesa popravljenega, naj ga nemudoma odda takoj v mehanični delavnici Justina Gustinčiča, Tattenbachova ulica 14, Maribor. Tu se izvrši popravilo tako natančno, da bo vozaril lastnik brez skrbi. 894

Prodaj skora!
novi moško kolo jako poceni. Tvorniška c. 26, vrata 8. 892

Vinotoč Šturm, Košaki (Lajteršperk)
se otvori 4. aprila. Točilo se bo izvršeno staro in novo vino à liter Din 8.— in 12.—. 884

Oddam
trisočno stanovanje s pritliklinami. Lukman, Vrbanova ulica 61. 937

Znižane cene!
Kuhinje od Din 1200.—, spalnice od Din 2500.— naprej. Tudi za stavbena dela se priporoča splošno mizarstvo, Primorska ulica 1. 849

 Hitro popravilo ur,
ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Industrijski objekt
s skladiščem, poraben za vsako industrijo v Mariboru, ugodno na prodaj. Električna napeljava in stroji na razpolago. Naslov v upravi Večernika. 942

Dam dobro idočo gostilno v najem.
Vpraša naj se pri Francu Božičku v Hočah pri Mariboru, ali Meljska cesta 9, Maribor. 943

Omare
iz trdega lesa z dvojnimi, kakor tudi z enimi vrati, gramofon z 26 ploščami in različno drugo pohištvo ceneno na prodaj pri Makor, Studenci, Aleksandrova cesta 1. 944

Sadite v vaše vrtove
marelice in breskve, cepljene, dobre zgodnje vrste vam nudi Ivan Jemec, vrtnarstvo, Prešernova ulica. 964

Gostilno z mesarijo
in 3 lokali, 6 stanovanji, vrtom za Din 250.000.—, vilo 2 stanovanji Din 200.000.— in posestvo v bližini Maribora ceneno na prodaj. Posredovalnica Rapid, Gosposka 28. 958

Kuharica, gospodinja
samostojna, prvovrstna moč išče službo: restavracija, letovišče, sanatorij, dijetna kuhinja itd. Ponudbe (priložiti znamko) pod »Samostojna« na »Marstan«, Maribor. 960

Brezposelni! Brez zaslužka!
Radi ugotovitve števila in enotne akcije odpomoči neobvezno vpisuje le posamezne, 10.—11. ure Socijalni oddelek »Marstan«, Koroška 10. 961

V restavraciji Narodni dom,
se sprejemajo dnevno abonenti Din 12.— dnevno. Toči se tudi dobro štajersko vino liter po Din 12.—. Se priporoča Marija Drčar. 963

Sadike vseh vrst zelenjadi,
pikiranje in zanesljivih zgodnjih vrst, salata kraljica maja, braziljanka, kafiola, koleraba, zelje itd., dobite v vrtnariji Ivan Jemec, Prešernova ulica. 965

Gospodinja
išče starejši gospod. Biti mora dobra kuharica in vešča vseh del. I. Arnuš, Samostanska 12. 978

Moške nogavice
v vseh barvah par Din 450.— »Luna«, Maribor, Aleksandrova c. 19. 786

Kupim takoj
in plačam v gotovini zložljivo posteljo, šivalni stroj do Din 500.—, otroške vozičke, obleke, posebno moške in sploh razno pohištvo ter druge stvari. Ponudbe na M. Makor, Studenci, Aleksandrova cesta 1. 945

Motor »Indian Scout«,
5/9 HP, malo vožen, komplet, poceni na prodaj. Vprašati Strossmajerjeva 6, delavnica ali Korošičeva 8, pritličje levo. 950

Damske nogavice,
flor, v temnih modnih barvah, par od 8 Din naprej. Damske nogavice, svileni, v vseh modnih barvah par od 13 Din naprej. »Luna«, Maribor. 785

Otroške nogavice,
črne, rjave, sive in bele par od 4.50 Din naprej. »Luna«, Maribor, Aleksandrova c. 19.

Sostanovalca sprejem
bachova 20, pritličje, levo. 957
takoj na hranu in stanovanje. Tatten-

Ne dražje, temveč ceneje
točim od sedaj naprej in specijelno radi velikonočnih praznikov pristna domača vina, literček po Din 12, 14 in 16, preko ulice Din 2 ceneje. Vsi oni, ki si hočejo sedaj za praznike privoščiti res pristno in dobro kapljico, naj ne zamudijo te ugodne prilike in pohitijo v gostilno K o s, Cvetlična ulica 11. Abonenti dobijo obed in večerjo brez kruha za borih Din 12 in sicer prvovrstno domačo hrano. Za velikonočne praznike nudim cenjenim gostom šunko, domače klobase, telečjo in svinjsko pečenko ter razen drug priboljšek, s čimer upam, da bom cenjene goste najbolje postregel. Za obilen obisk se priporoča gostilničar
Ivan Kos. 930

Prodaja in popravila ur,
zlatnine in optičnih predmetov po solidnih cenah s pismeno garancijo pri Mulavcu, Kralja Petra trg. 845

10% popusta

Vam nudi za vse tapetniške izdelke od 5 aprila do 5. maja
tapetnik
F. NOVAK
Slovenska ul. 24.

Zahvala.

Ponovno mi je dana prilika, da se najiskrenejše zahvalim društvu »LJUDSKA SAMOPOMOČ« v Mariboru za takojšnje izplačilo podpore po smrti mojega očeta g. Alojzija Senekoviča in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v takojšnji pristop.
Sv. Ana v Slov. gor., 2. apr. 1931.
959
Milan Senekovič.

NAJVEČJA IZBIRA RADIO-APARATOV, ZVOČNIKOV, KAKOR SESTAVNIH DELOV

Imamo veliko zalogo:
Homocord-gramofonov
Homocord-plošč
Columbia-plošč
igel itd.

Velika izbira
senčnikov, svetiljk, likalnikov, kuhalnikov, kakor ves električni instalacijski material.

RADIO STARKEL
MARIBOR, TRG SVOBODE 6 TEL. 26-85
POLNILNA POSTAJA AKOMULATORJEV

Lastna radio-delavnica. —
Predelava v moderne aparate. — Cenena popravila!

Pri nakupu ali predelavi aparatov postrežemo stranko solidno in zanesljivo.

Originalno skladišče nadomestnih delov

Delavnica za popravila avtomobilov
ALFRED MARINI
Telefon 24-07 Maribor Tržaška c. 16

Opravična številka: E IX 356/31

Opravična številka: E IX 5344/30

Dražbeni oklic. Dražbeni oklic.

Dne 13. maja 1931 ob 10 uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga k. o. Grajski marof vl št. 68

Cenilna vrednost: Din 100 436 25

Vrednost pritikline:

Najmanjši ponudek: Din 50 218 13

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru, odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 14. marca 1931.

Dne 29. aprila 1931 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: k. o. Sv. Magdalena vl. št. 38

Cenilna vrednost: 74 368 68 Din

Najmanjši ponudek: 49.578 11 Din

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 17. 3. 1931.

Prihaja čas, ko je treba obleke kemično čistiti in barvati. Najlepše in najhitreje izvršuje samo

„TRIUMF“, PAVEL NEDOG, MARIBOR

GOSPOSKA ULICA 33

Pobarva obleke za žalno dobo v 24 urah

RAZLAGOVA ULICA 22

POZOR!

Občinstvo se obvešča, da se med podiranjem in zidanjem hiše nahaja vhod v trgovino Antona MACUNA v Gosposki ulici 10, zraven lekarne (apoteke). 938

Radi pomanjkanja izložb se naj ogleda v trgovini velika zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga, kakor tudi perja in puha. — Cene so jako nizke! — K nakupu se nihče ne sili!

Stajersko vino

lastnega pridelka, liper po
Din 10'— in 14'—

vinotoč Dolajš
Stritarjeva ulica 7

Inserirajte

v

„Večerniku“ Spomnite se CMD!

Nova trgovina
A. Lesjak

Gosposka ul. 11

nudi stalno svežo praženo kavo, čaj, kakao, riž, mast, olje in vsa druga živila po najnižjih dnevni cenah 972

KARO ČEVLJI

so znamka za se
vremensko trpežni, elegantni, ceneni.

Koroška cesta 19.

Hitro se envezeh!

od
Papirnice

Sjüdske & Kiskarne
Slomškov trg 6

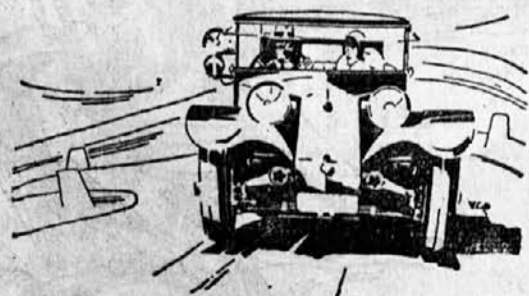
100% tna sigurnost vožnje

NAJVEČJI USPEH AVTOMOBILSKE TEHNIKE

Tatra nihalne osi

Brezokvirne šasije

Cenenost vožnje je samo tedaj rentabilna, če je potrošnja gonilne snovi in so stroški vzdrževanja malenkostni.

Izberite si samo TATRA voz

in imeli boste novodobno vozilo. Pustite si neobvezno razložiti vse prednosti naših 45 Tip in zahtevajte proračun za rentabilnost voza od

TATRA-TVORNICE D. D., Praga-Smihov

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: STIER WERNER

Celje, Gregorčičeva 3

Maribor, Cankarjeva 26

Zagreb, Kustošija 6

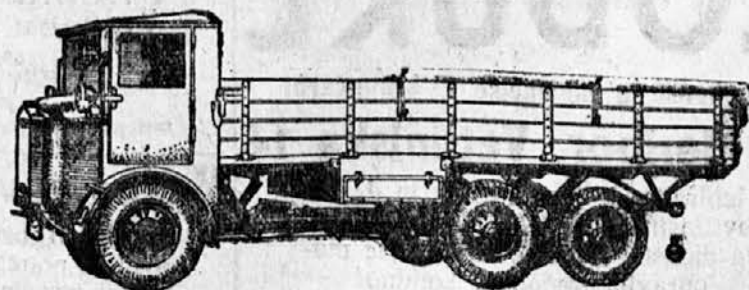
IZDELKI: 2-, 4-, 6-, 12 cilindrski.

OSEBNI VOZovi:

Odprti in zaprti 4—6sedežni. Limuzine z zastorno streho. Sportni kabrioleti, izletni vozovi. Taxi-Landaulet. Vozovi za podeželje. Specialni omnibusi 16—100sedežni za mestni in podeželski promet v vseh izvedbah. Sanitetni vozovi, vozovi za gasilsko orodje in reševalni vozovi. 924

TOVORNI VOZovi:

Od 500 kg do 10 ton, eno-, dvo- in triosni, 8 brzln, dvojne nihalne osi z diferencijalno zaporo. Specialni vozovi za transport lesa. Siplalni vozovi (Kipper). Prodirni vozovi (Sprengwagen). Železniške drezine itd.

KOMPLETNA ZALOGA VSEH NADOMESTNIH DELOV.

Jamstvo — delavnica s tvorniškimi strokovnjaki.

«IDEAL»

čisti kemično vso damsko in moško garderobo
je najboljša pralnica ovratnikov

Centrala: Frankopanova 9 Telefon 2480 Podružnica: Vetrinjska 7

Mariborski otok

RESTAVRACIJA IN KAVARNA

na Mariborskem otoku se otvori za velikonočne praznike s koncertom le v slučaju lepega vremena. — Za obilen obisk se priporoča 947

restavrater Josip Majdič.

Pozor!

Vsi v Tattenbachovo ul. 3

Samo še 2 dni se prodajajo tam krasne oljate slike po neverjetno nizki ceni!

Ne zamudite te prilike!

Zakupnika iščemo

za POHORSKI DOM. Tozadevni pogoji in pojasnila so na razpolago v Mariboru, Frančiškanska ul. 8/I., kjer se sprejemajo tudi ponudbe najkasneje do 20. aprila t. l. Dom ima poleg restavracijskih prostorov tudi 21 prvovrstno opremljenih tujskih sob z 52 posteljami, vpeljana je elektrika ter v vse sobe mrzla in gorka tekoča voda. Otvoritev doma bo predvidoma 1. junija t. l. 939.

Vinotoč

Lochert-Bojanc
Meljski hrib 17

Spominjajte se CMD!

Prezmem restavracije OROVIČ pri 'Treh ribnikih'

Členjeno občinstvo najljubneje obveščava, da sva s 1. aprilom t. l. prevzela restavracijo OROVIČ. Zagotavljava najtočnejšo postrežbo pri najnižjih cenah. Cene vinu: po 8.—, 10.—, 12.— in 16.— Din; pivo vrček po Din 3.50. Topla in mrzla jedila po najnižjih cenah vedno na razpolago. — Za obilen obisk se vdano priporočata 927

I. in F. Kliček.

Pozor!

Na velikonočni ponedeljek vse mlado in staro v PEKRE v gostilno TOMŠE, kjer bo ta dan 934

KONCERT

Za obilen obisk se priporoča gostilničar.

Sanatorij v Mariboru

Gospodsk. ul. 49. Telefon 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Cernič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskimi solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; datermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico »hala« za revmatična in druga boleča vnetja; »enterocleaner« jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba prvi razred Din 120.— drugi razred 80.— tretji razred 60.—

Flamenka
Crepe-satin
Crepe-de-chin
Crepe-georgette
Crepe-mongole
Crepe-suede
Crepe-falile
Crepe-marochin
Crepe-leanette
Foular
Brokat

Angleški in češki kragarni
od Din 150.— naprej

Čisto volneni Trenchcoat od
Din 1200.— naprej

Hubertus-plašči iz fine vol-
blodje dlake, tudi v Trench-
coattazoni

UGODNE CENE!

PLAČILNE OLAJŠAVE!

L. ORNIK - MARIBOR

KOROŠKA CESTA 9

Sadno drevje:

jablane, hruške, češnjke, slive, marelice, breskve, lešniki, kostanji, ribizel, kosmulje, nešplje itd., je še na zalogi v drevesnici

JOSIP ROSENBERG,

Maribor, Tržaška cesta 64., telefon intr. 2301
brzjavi ROSENBERG MARIBOR. Zahtevajte sezname!

KLOBUKE

kupite najboljše in najcenejše v klobučarni

AUER, Maribor, Vetrinjska 14

Velika izbira vseh vrst moških in deških klobukov lastnega izdelka. Posebni oddelek za damske klobuke najnovejše mode. — Popravila točno in solidno! — Cene brezkonkurenčne!

Vinotoč Kokoschinegg Košaki 93 (Lajteršperk) odprt!

Dohod skozi Cvejnik ali državno cesto pri tunelu

zastopniki se sprejmejo

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Za Veliko noč!

Edina jugoslovenska tvornica gramofonov in plošč

EDISON BELL PENKALA

Gramofoni od Din 740.—

Plošče od Din 26.—

Na mesečno odplačilo po Din 100.—

Zahtevajte naše brezplačne kataloge in cenike!

Zastopstvo:

Jos. Martinz, galanterija, Maribor

Zlatorog